

"Tevyne" Savaitinis Lankraštis
Leidžia kas Pėntnydė
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvietytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
" T Ė V Y N Ė "
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T Ė V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 5529

The Lithuanian Weekly "Tevyne"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
" T Ė V Y N Ė "
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 25

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Birželio (June) 20, 1930.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XXI

Skaitlingiausias Seimas
Visoj SLA. Istorijoje
Suvažiavo Virš 500
Delegatų
Protesto Demonstracija
Baigėsi Pogromu
Šarkis Pralaimėjo

CHICAGO, ILL., Birželio 17, 1 valandą popiet. — Seimas skaitlingiausias istorijoje. Suvažiavo apie 520 delegatų. Pirmose trijose sesijose „pažangieji“ kėlė nesuvaldomas obstrukcijas. Reikėjo pašaukti policiją. Trukšmuojanti pašalinta ir kai kurie liuosnoriai išėjo. Lietuvių Auditorijoj, kur laikoma Seimas, pasiliko apie 300 delegatų. Seimas susitvarko tik po to ir pradeda rimtai veikt. Viešpatauja jauki nuotaika. Tikimasi atlikt daug ir rimtų organizacinių reikalų. Ką veiks pašalintieji ir sesijas apleidusieji, nežinia. Seiminė vakarienė birželio 16 buvo skaitlinga ir nuotaiki.

PROTESTO DEMONSTRACIJA BAIGĖSI POGROMU.

Kaunas („Tevynės“ Koresp.) — Penktadienį, gegužės 23 d. Šaulių Sąjungos iniciatyva 5 valandą popiet, prie Ingulos Bažnyčios, įvyko kauniškių lietuvių didelis protesto mitingas prieš lenkų žiaurumus, pavartotus prieš lietuvių jaunimą okupuotame Vilnijos krašte, Dmitrauskos kaime, gegužės 18 d. Mitingą pradėjo Šaulių Sąjungos pirm., p. Žmuidzinavičius. Po jo kalbėjo dar pora kalbėtojų, kurie savo kalbose perstatė susirinkusiems lenkų nežmonišką elgesį su mūsų tautiečiais Vilnijoje, kviesdami klausytojus rimtai į tai reaguoti, nesigriebiant lenkais vartojamų, barbariškų priemonių.

Vienam kalbėtojų išsitarus, kad mes lenkų nemušime, kaip kad jie muša ir žiauriausiai terorizuoja lietuvius, minioje pasigirdo šauksmai: „Lenkus reikia kart. Išmaugsim juos, išsrogydim lenkų gimnaziją“ ir tam panašiai.

Iš tokių nerimtų šūkių ir apalamai iš minios užsilikimo buvo galima suprast, kad mitinguojančių tarpe esama blogos valios žmonių ir provokatorių, kurie, naudodamies rimto protesto demonstracijos proga, rįžosi iškirst huliganišku špou. Mitingui pasibaigus, tuli iš dalyvių, bėgiodami po miestą, pradėjo užpildinėti ir daužyti lenkų įstaigas. Išdaūžyta daug lenkų lenkų gim. Vytauto prospektė, išdaūžyta langai lenkų dienrašėio „Dzien Kovienski“, Ožėskienės gatvėje, išdaūžyti langai ir sudraskyta nemažai knygų lenkų knygyne „Stella“, Keistučio gatvėje.

Jei ne policija, tai tie nepaprasti „demonstantai“ butų pri darę špou daug daugiau, bet pastaroji, pamačius jų neleistinus žygius, pogromėikus suvaldė. Policijai, besklaidant šėlstančius vaikėžus, prisidėjo nemažai pavargt, nes vienur juos išblaškė, staiga susirinkdavo kitur ir čia išnaūjo trukšmuo davo.

Tokiais nelemtais pogromėikų darbais rimtesnėji Lietuvos visuomenė yra labai pasipiktinusi ir daro rimtą išvadą, kad tuos pogromus padarė patys lenkai, tikslu išprovokuot ir pažemint lietuvius pasaulio akyse ir tuo nuplaut nuo savės biau rią barbarišką dėmę.

ŠARKIS PRALAIMĖJO.

New York, N. Y., birželio 13. — Vakar vakare, Yankee Stadium'e, įvyko tarptautinės, už pasaulinį čempionatą, kumštynės. Ameriką atstovavo lietuvis Jack Šarkis, Europą — vokiectis Max Schmeling. Šių svarbių kumštynių pažiūrėt buvo susirinkusi didelė žmonių minia; apskaičiuojama, kad dalyvavę arti 80,000 žmonių. Buvo čia susirinkę augsti diplomatai, politikieriai, sportininkai ir šiaip, paprastoji, liaudis. Abu pugilistai kumštynėms buvo prisirengę gerai. Daugiau fevoritizmo teikta Šarkiui. Kumštyninkus perstačius, Šarkiui sukelta didžiulės ovacijos, nors neblogos ovacijos sukelta ir vokiečiui.

Kumščiuotis buvo numatyta 15 rundų. Tačiau ši svarbi kova baigėsi nelemtai ir tik ketvirtame runde. Visuose keturiose rundose Šarkis pasirodė savo priešą visapusiai vanojančiu. Jau trečiame runde Schmelingas nekaip jautėsi ir buvo veik parkirstas. Ketvirtas rundas buvo vienas ramiausių, nors aiškiai matėsi, kurlink kova linksta. Laimėjimas matėsi Šarkio pusėje. Tačiau ketvirtu runde pabaiga viską augstyn kojomis apvertė. Šiame runde Šarkis, per neatsargumą, ar vokiečio „strategišką“ planą, Schmelingui sudrožė kirkšnį, draustinon vieton. Schmelingas, kaip kuju nukirstas parvirto ant grindų ir pradėjo riamot bei skūstis, kad jam neteisai sušerta. Tuo tarpu baigėsi ketvirtas rundas. Schmelingas padėjėjų nunešamas į jo kampa. Kyla abejonės, kas nutiko. Turi prasidėt penktas rundas. Schmelingas lyg ir mano pradėt kumščiuotis, bet jo menadžeris, Jacobs, draudžia. Reikalas ištiriama. Vienas teisėjų sako, kad jis matęs, jog Šarkis peržemai sušėręs. Referis Cowley abejoja ir dar kelis syk teisėjų teiraujasi, ką daryt. Pagaliau, sutinkama, kad Šarkis peržemai šėręs ir laimėjimas pripažįstama vokiečiui.

Šarkis ir jo menadžeris Buckley tikrina, kad kuomet Šarkis užsimojęs Schmelingui kirst, šis pašokęs į augštį ir tokiu būdu smugis atsideręs peržemon vieton. Gal taip ir bus tikriausia. Vadinasi, per Šarkio neatsargumą ar per Schmelingo bei jo menadžerio suplanuotą „gudrumą“ čempionatas atatenka vokiečiui ir išvežamas iš Amerikos. Taip nutinka dar pirmą kartą kumštyninkystės istorijoje. Dar niekad ir joks čempionatas tokiu būdu nelaimėta. Nedidelė garbė vokiečiui. Dar niekad čempionatas nebuvo iš Amerikos išvežtas. Tai istorinis nuotikis, kuris amerikiečius pusėtinai jaudina.

Šarkis šiuo nelemtu nuotikiu pusėtinai sujaudintas ir nusiminęs. Jis niekad, mat, nesitikėję, kad taip galėtų nutikt. Tačiau Šarkis šiame atsitikime nedaug nustoja ir nėra kaltas. Kumštynėse visko nutinka. Kumščiuodamasis su vokiečiu, jis pasirodė kur kas už Schmelingą galingesnis ir geresnis boksininkas. Nėra abejonės, kad Šarkiui su Schmelingu dar kartą prisieis persimušt. Tuomet gal vėl visa augstyn kojomis apsisvers. Mes vilties neuštojame: Šarkis pasauliniu čempionu bus, nes už jį geresnio kumštyninko, tuo tarpu, nėra. Kada tai įvyks — kitą rudenį ar kitą metų — pamatysimė.

Pajamų kumštynėse gauta apie 700,000 dolerių. Šarkis ir Schmelingas gauna po 25%, vadinasi jėdu gaus po apie 175,000 dolerių. Kumštynės rengė Pieno Fondas, kuris ir gi \$150,000 pelnė. Lietuviai šiomis kumštynėmis buvo begaliniai susidomėję ir daug jų, net iš tolimų miestų, čia susirinkę augsti diplomatai, politikieriai, sportininkai ir šiaip, paprastoji, liaudis. Abu pugilistai kumštynėms buvo prisirengę gerai. Daugiau fevoritizmo teikta Šarkiui. Kumštyninkus perstačius, Šarkiui sukelta didžiulės ovacijos, nors neblogos ovacijos sukelta ir vokiečiui.

gumą ar per Schmelingo bei jo menadžerio suplanuotą „gudrumą“ čempionatas atatenka vokiečiui ir išvežamas iš Amerikos. Taip nutinka dar pirmą kartą kumštyninkystės istorijoje. Dar niekad ir joks čempionatas tokiu būdu nelaimėta. Nedidelė garbė vokiečiui. Dar niekad čempionatas nebuvo iš Amerikos išvežtas. Tai istorinis nuotikis, kuris amerikiečius pusėtinai jaudina.

Šarkis šiuo nelemtu nuotikiu pusėtinai sujaudintas ir nusiminęs. Jis niekad, mat, nesitikėję, kad taip galėtų nutikt. Tačiau Šarkis šiame atsitikime nedaug nustoja ir nėra kaltas. Kumštynėse visko nutinka. Kumščiuodamasis su vokiečiu, jis pasirodė kur kas už Schmelingą galingesnis ir geresnis boksininkas. Nėra abejonės, kad Šarkiui su Schmelingu dar kartą prisieis persimušt. Tuomet gal vėl visa augstyn kojomis apsisvers. Mes vilties neuštojame: Šarkis pasauliniu čempionu bus, nes už jį geresnio kumštyninko, tuo tarpu, nėra. Kada tai įvyks — kitą rudenį ar kitą metų — pamatysimė.

Pajamų kumštynėse gauta apie 700,000 dolerių. Šarkis ir Schmelingas gauna po 25%, vadinasi jėdu gaus po apie 175,000 dolerių. Kumštynės rengė Pieno Fondas, kuris ir gi \$150,000 pelnė. Lietuviai šiomis kumštynėmis buvo begaliniai susidomėję ir daug jų, net iš tolimų miestų, čia susirinkę augsti diplomatai, politikieriai, sportininkai ir šiaip, paprastoji, liaudis. Abu pugilistai kumštynėms buvo prisirengę gerai. Daugiau fevoritizmo teikta Šarkiui. Kumštyninkus perstačius, Šarkiui sukelta didžiulės ovacijos, nors neblogos ovacijos sukelta ir vokiečiui.

Kumščiuotis buvo numatyta 15 rundų. Tačiau ši svarbi kova baigėsi nelemtai ir tik ketvirtame runde. Visuose keturiose rundose Šarkis pasirodė savo priešą visapusiai vanojančiu. Jau trečiame runde Schmelingas nekaip jautėsi ir buvo veik parkirstas. Ketvirtas rundas buvo vienas ramiausių, nors aiškiai matėsi, kurlink kova linksta. Laimėjimas matėsi Šarkio pusėje. Tačiau ketvirtu runde pabaiga viską augstyn kojomis apvertė. Šiame runde Šarkis, per neatsargumą, ar vokiečio „strategišką“ planą, Schmelingui sudrožė kirkšnį, draustinon vieton. Schmelingas, kaip kuju nukirstas parvirto ant grindų ir pradėjo riamot bei skūstis, kad jam neteisai sušerta. Tuo tarpu baigėsi ketvirtas rundas. Schmelingas padėjėjų nunešamas į jo kampa. Kyla abejonės, kas nutiko. Turi prasidėt penktas rundas. Schmelingas lyg ir mano pradėt kumščiuotis, bet jo menadžeris, Jacobs, draudžia. Reikalas ištiriama. Vienas teisėjų sako, kad jis matęs, jog Šarkis peržemai sušėręs. Referis Cowley abejoja ir dar kelis syk teisėjų teiraujasi, ką daryt. Pagaliau, sutinkama, kad Šarkis peržemai šėręs ir laimėjimas pripažįstama vokiečiui.

Šarkis ir jo menadžeris Buckley tikrina, kad kuomet Šarkis užsimojęs Schmelingui kirst, šis pašokęs į augštį ir tokiu būdu smugis atsideręs peržemon vieton. Gal taip ir bus tikriausia. Vadinasi, per Šarkio neatsargumą ar per Schmelingo bei jo menadžerio suplanuotą „gudrumą“ čempionatas atatenka vokiečiui ir išvežamas iš Amerikos. Taip nutinka dar pirmą kartą kumštyninkystės istorijoje. Dar niekad ir joks čempionatas tokiu būdu nelaimėta. Nedidelė garbė vokiečiui. Dar niekad čempionatas nebuvo iš Amerikos išvežtas. Tai istorinis nuotikis, kuris amerikiečius pusėtinai jaudina.

Šarkis šiuo nelemtu nuotikiu pusėtinai sujaudintas ir nusiminęs. Jis niekad, mat, nesitikėję, kad taip galėtų nutikt. Tačiau Šarkis šiame atsitikime nedaug nustoja ir nėra kaltas. Kumštynėse visko nutinka. Kumščiuodamasis su vokiečiu, jis pasirodė kur kas už Schmelingą galingesnis ir geresnis boksininkas. Nėra abejonės, kad Šarkiui su Schmelingu dar kartą prisieis persimušt. Tuomet gal vėl visa augstyn kojomis apsisvers. Mes vilties neuštojame: Šarkis pasauliniu čempionu bus, nes už jį geresnio kumštyninko, tuo tarpu, nėra. Kada tai įvyks — kitą rudenį ar kitą metų — pamatysimė.

Pajamų kumštynėse gauta apie 700,000 dolerių. Šarkis ir Schmelingas gauna po 25%, vadinasi jėdu gaus po apie 175,000 dolerių. Kumštynės rengė Pieno Fondas, kuris ir gi \$150,000 pelnė. Lietuviai šiomis kumštynėmis buvo begaliniai susidomėję ir daug jų, net iš tolimų miestų, čia susirinkę augsti diplomatai, politikieriai, sportininkai ir šiaip, paprastoji, liaudis. Abu pugilistai kumštynėms buvo prisirengę gerai. Daugiau fevoritizmo teikta Šarkiui. Kumštyninkus perstačius, Šarkiui sukelta didžiulės ovacijos, nors neblogos ovacijos sukelta ir vokiečiui.

Kumščiuotis buvo numatyta 15 rundų. Tačiau ši svarbi kova baigėsi nelemtai ir tik ketvirtame runde. Visuose keturiose rundose Šarkis pasirodė savo priešą visapusiai vanojančiu. Jau trečiame runde Schmelingas nekaip jautėsi ir buvo veik parkirstas. Ketvirtas rundas buvo vienas ramiausių, nors aiškiai matėsi, kurlink kova linksta. Laimėjimas matėsi Šarkio pusėje. Tačiau ketvirtu runde pabaiga viską augstyn kojomis apvertė. Šiame runde Šarkis, per neatsargumą, ar vokiečio „strategišką“ planą, Schmelingui sudrožė kirkšnį, draustinon vieton. Schmelingas, kaip kuju nukirstas parvirto ant grindų ir pradėjo riamot bei skūstis, kad jam neteisai sušerta. Tuo tarpu baigėsi ketvirtas rundas. Schmelingas padėjėjų nunešamas į jo kampa. Kyla abejonės, kas nutiko. Turi prasidėt penktas rundas. Schmelingas lyg ir mano pradėt kumščiuotis, bet jo menadžeris, Jacobs, draudžia. Reikalas ištiriama. Vienas teisėjų sako, kad jis matęs, jog Šarkis peržemai sušėręs. Referis Cowley abejoja ir dar kelis syk teisėjų teiraujasi, ką daryt. Pagaliau, sutinkama, kad Šarkis peržemai šėręs ir laimėjimas pripažįstama vokiečiui.

BAISI LIUTIS KAUNE.

Kaunas (Tev. Koresp.) — Antradienį, gegužės 27 d. Kaune ir apylinkėje siautė baisiausia liutis, pridariusi daug žalos ir medžiaginių nuostolių. Tą dieną jau iš pat ryto oras buvo nepaprastas. Temperatura siekė virš 22 laipsnių šilumos. Buvo apnykę ir siautė didelė sutra. Apie 12 val. dienos pradėjo lyt. Lietus vis didėjo ir didėjo ir apie 2 val. ėmė lyt dideliais laisais ir vanduo užtvėnkė miesto šalygatvius. Gi tarpe 6-8 val. vakare lietus virto kaip iš juros. Tuojau Laisvės Alėja ir kitos Kauno gatvės virto tiesiog upėmis. Vanduo liejosi į butus ir rusis. Vanduo, besiversdamas į žemes nes vietas, įvairiose miesto dalyse pridarė didžiausių duobių, išardė daug šalygatvių ir pačių gatvių grindinius, ir tt.

Baisiausioji liutis kiek sumažėjo tik apie 10 val. vakare ir jos padaryti baisūs špouai dar tėra neišaiskinti. Tokio lietaus iš kauniškių niekas neatsimena. Pažymėtina ir tai, kad laike tokios baisios liuties oro temperatūra buvo gana augšta, siekė tarp 19-20 laipsnių šilumos. Kartais ir perkunas trankėsi.

GRUZIJOS SUKILIMAS.

Iš Genevos pareina žinių, kad Tautų Sąjunga gavus iš Kaukazo slaptą pranešimą, kad Gruzijoje prasidėjęs sukilimas ir kad bolševikai ešą genami laukan. Gruzija rengiasi pasikelt nepriklausoma.

DIDELĖ AUDRA.

Santiago De Chile, Čili, birž. 15. — Pietinėje Čili daly siautė didelė audra, per kurią, kiek žinoma, aštuoni asmenys žuvo.

KAIP BUS SU PRALOTU K. OLŠAUSKU.

Ligi šiol praloto Olšausko bylos Vyriausiasis Tribunalas motyvuoto sprendimo dar nepaskelbė. Tokiu būdu pralotas Olšauskas kalėjime dar tebesinaudoja atskiru kambariu ir nešioja kunigiskus rubus. Tokiomis teisėmis, kaip žinovai sako, jis naudosis ligi tol, kol Vyr. Tribunalas paskelbs motyvuotą sprendimą, kuris bus pasiūstas dvasiškajai vyresnybei — kurijai.

Gavus tokį sprendimą, dvasiškoji vyresnybė atiduos praloto Olšausko bylą sprest dvasiškam tribunolui. Šis paprastai sutinka su valstybės teismo sprendimu ir tada nutaria dvasininką išvilk iš rubų, atimt teis ir pervest į bendrą kamerą.

Tačiau dvasiškam tribunolui civilinio teismo sprendimas nesąs privalomas ir sprendimas galis but skirtingas. Aišku, kad tada nuteistajam paliekamos visos teisės ir titulai. Bet šitoks dvasiškojo tribunolo sprendimas negali but priežastimi, kuri kliudytų valstybės teismo nutarimą vykdyt. Tik tokiu atviru ne dvasiškojo teismo nutarimu dvasiškis išvilkimas iš dvasiško rubų ir pervedimas į bendrą kamerą, o valstybės teismas pats padaro tokį nutarimą ir pats jį įvykdo.

LENKAI TEBEGRIAUNA GEDIMINO PILĮ.

Paslaptingi kasinėjimai Gedimino pily tebetėjami. Apie tuos kasinėjimus tik tiek tėra žinoma, kiek praleidžiama žinių lenkų spaudoj. Lenkų laikraščiai rašo, kad kasinėjimų komisija nesena apžiūrėjo atkastus giliai žemėse istorinius rumus. Tie rumai atkastu rumų Trijų Kryžių kalno pusės. Komisija, apžiūrėjusi rumus vietoj, išrinko dar vieną pakomisiją, kuri turės prižiūrėt atkastami rumus. Kasinėjimai daromi labai neplaningai. Žemė išknista grioviais, sienos, užot tvirtinamos, griauamos. Žodžiu, brangios mums senos pilies likimas yra liudnas.

PRIE DR. KUDIRKOS KAPO.

Varpininkų Ekskursija. Gegužės 25 d. studentai varpininkai surengė ekskursiją į Naumiestį prie Dr. V. Kudirkos kapo. Ekskursantai važiuodami nuvežė gražų vainiką ir uždėjo ant Dr. Kudirkos kapo. Uždedant vainiką kalbėjo Naumiesčio burmistras pp. Skirgaila, M. Sleževičius, P. Ruseckas ir J. Audiekas. Paskui ekskursantai aplankė tą namelį, kuriame praleido paskutines savo gyvenimo dienas ir mirė Dr. Kudirka. Prie to namelio nuėjus darosi labai liudna: namelis apleistas, baigia griuti, o kol dar laikos, įtaisyta mėsos krautuvė. Argi mūsų visuomenė Dr. Kudirka tik tiek tevertas, kad tame istoriniame namely mėšą pardavinėtų? Teisybė, naumiestiečiai renka aukas Dr. Kudirkos paminklui ir muzėjui statyt, bet jie vieni to didelio darbo nepajėgs atlikt.

Apleistas Dr. Kudirkos namelis daro mums didelę negarbę ir prieš kitataučius. Naumiestis yra prie pat Vokietijos sienos, prie širvintų (vokiečių pusėj) miestelio. Atvažiauvosios vokiečių ekskursijos į širvintus, visuomet ateinančios ir į Naumiestį pažiūrėt tų vietų, kur to didžioji lietuvių gyventa ir dirbta. Ir, žinoma, papratę brangius daiktus gerbt ir vertint kulturingai svetimtaučiai nemazą priversti stebėtis mūsų nerangumu ir apsilėidimu. Atlikę ceremonijas ekskursantai drauge su Dr. Kudirkos giminėmis ir jo artimaisiais miesto klube bendrai pietavo, kur taip pat buvo kalbų ir draugiška nuotaika ligi galo.

Ekskursantai dar norėję apsisistot Mariampolėj ir aplankyti rašytojos Žemaitės kapą, bet lietus sutrukdė.

VILNIUJ VISKAS LIKVIDUOJASI.

Vilniuj netrukus bus likviduota viena iš dviejų Vilniaus elektros stočių. Stoties likvidavimas aiškinamas dideliu miesto skurdu. Vilniaus skurdą vaizduoja ir tai, kad praėjusiomis žydų šventėms vietinė jū bendruomenės valdyba dalino veltuoti korteles macams įgt. Užsirašė jū gaut apie 20,000 žydų, kurių tarpe per 1,000 šeimų, kurios pernai buvo turtingos. Tai trečdalis visų Vilniuje gyvenančių žydų.

Kodel Neminėta Steigiamojo Seimo 10-ties Metų Sukaktuvės

Lietuvos dabartinė vyriausybė dar kartą parodė savo didelio netolerantingumo požymį, neleidama tinkamai paminėt Steigiamojo Seimo 10-ties metų sukaktuves. Inciatorius tas sukaktuves minėt buvo Dr. K. Grinius, buvęs Lietuvos Respublikos Prezidentas, kuris pasitaręs su kitomis grupėmis buvusiomis St. Seime, padavė prašymą apskrieties viršininkui, kad leistų tą paminėjimą rengt. Vidaus Reikalų Ministeris buvo pritaręs tam sumanymui, bet patekus prašymui į komendanturą — prasidėjo trukdymas. Gegužės 12 d. užklaustas komendantas ar duos leidimą — atsakė, kad klausimas dar neišspręstas ir be Krašto Apsaugos Ministerio sutikimo leidimo duot negaljs. Toks komendanto pareiškimas buvo lygus neleidimui, nes gaus leidimą tik 15 geg. sukviest atstovus iš provincijos nebuvo jokio galimumo, ir todėl komisija, kuri tą paminėjimą organizavo, nors buvo atlikusi didelį paruošiamąjį darbą, toliau darbą tęst negalėjo, nes buvo aišku, kad leidimo davėjai tyčiojosi iš tų grupių, kurios norėjo tą svarbų Lietuvos istorijai įvykį pagerbt, neduodant iki geg. 12 d. atsakymo į prašymą paduotą geg. 1 d.

Komendantai ir kiti Lietuvos „valdovai“ pasirėmę ginkluota pajėga atskirų grupių žmones

jo krašto gerovę. Tas visus ir jungė bendram valstybės darbui. Ir krikšč. dem., Steig. Seime turėdami absoliučią daugumą, nedrįso vieni valdyt, bet rado reikalingą, kad valst. liaudininkai dalyvautų valdžioj. Steig. Seimo svarbiausias darbas — žemės reformos įstatymas. Žemės reformos reikalas taip buvo pribrendęs, kad ir Laikinai vyriausybė jau buvo išleidusi šesetą jst. žemė reformuot. Konstituciją priimant darbas ejo jau sunkiau. Tarp desinės ir kairės kilo didelių nesuipratimų. Sakysim, edukacijos klausimas. Kr. dem. buvo užsispyrę, kad mokyklose religijos mokymas butų privalomas, o be to, kad mokyklos butų pavestos ypatingai episkopato kontrolei. Tada sugruvo ir kealinė kr. dem. ir valst. liaud. vyriausybė. Toliau, reikia paminėt ir Steig. Seimo 1922 m. išleistą univ. įstatymą. Nors universiteto įstatymas, kiek tenka gir-dėt, ir reformuojamas, tačiau pagrindas lieka tas pats. Nesugriaunamas ir pradžios mokyklos įstatymas, ir valiutos, ir Lietuvos banko ir daugelis kitų įstatymų lieka dideliu kapitalu mūsų jurisdikcijoj.

Dr. K. Griniaus Kalba Minint Steigiamojo Seimo 10 Metų Sukaktuves

Steigiamasis Seimas nustatė pagrindinius dėsnius valstybės organizacijai. Ir Did. Lietuvių Seimas Vilniuje reikalavo, kad Lietuva butų nepriklausoma valstybė su sostine Vilniumi. Steigiamasis Seimas Didž. Lietuvių Seimo plėtė ir gilino šiuos ir minėtis. Steigiamasis Seimas visiems lietuviams buvo aktualus klausimas. Ir Laikinios vyriausybės konstitucijoj buvo pasakyta, kad ta konstitucija tol veiks, kol susirinks Steigiamasis Seimas. O tą konstituciją buvo pasirašę Antanas Smetona, Augustas Voldemaras, vysk. Staugaitis, Stasys Šilingas.

Pirmasis M. Sleževičiaus kaabinetas irgi deklaravo, kad jo kabineto bus didžiausias rūpestis — sušaukt Steigiamąjį Seimą. Tačiau Laikinoji vyriausybė kažkodel Steig. Seimo sušaukimą vilkino. O kraštas buvo pavojuje. Siautė bermontininkai, kolčakininkai, kilo bolševikai, plėšikų gaujos. Pagaliau riaušės Panemunėj. Tas ir privertė Laikinąją vyriausybę skubiai šaukt Steig. Seimą. Reikėjo autoritetingo organo, kuris riuo kraštus pasitikėtų, kuris pataisytų socialinę skriaudą, liaudžiai padarytų dar senais laikais, kuris ir aukas del nepriklausomybės įvertintų. Steig. Seimas tuo autoritetu ir buvo.

Pirmas Steig. Seimo įstatymas — tai mirties bausmės panaikinimas, antras humanistiškas įstatymas — amnestija. Steig. Seimas dirbo gražiai, nors jo sudėty ir buvo didelių priešingumų. Mat, visi augštai statė valstybės reikalus, savo

grudą į kalėjimus, į koncentracijos stovyklą — jų valia, bet ar neperdrasu tyčiotis iš to, kas visai tautai (išskyrus tautininkus) yra brangū? O kad Steigiamasis Seimas buvo visos tautos atstovybė ir jos valios reikėjas, tai ir patys tautininkai neabejoja, kad ir priešingai rašo savo oficioze. Bereikalo mūsų karininkija neleido pagerbt Steigiamojo Seimo. Juk jeigu nebutų tas Seimas susirinkęs, vargu šių dienų karininkai vadovautų lietuviškai kariuomenei, gal neštų svetimą jungą, kaip nešė iki nepriklausomybės atgavimo. Mums yra nesuprantami tautininkų norai viską paniekint ir paneigt ką tik yra sukursi pati tauta. Tautininkams nepakenčiami yra by kokie rinkimai, ten kur pasireiškia valia daugumos. Jeigu tik kur nors atstovauja rinktas žmogus, tai tautininkai pasako, kad išrinktas nesąmoningai, jųjū numone — sąmoningi tik tie, kuriuos skiria įvairūs viršininkai. Neleidimas tinkamai paminėt Steigiamojo Seimo parodė tautininkų netolerantingumą ir bailų nepsitikėjimą savimi. Lietuvos visuomenė del to tautininkų elgesio nenusiminė, nes tiki, kad netrukus ateis tas laikas, kada galima bus tinkamai pagerbt tą, kas visai tautai yra brangū.

Lietuvos Valstietis.

Steigiamasis Seimas visiems lietuviams buvo aktualus klausimas. Ir Laikinios vyriausybės konstitucijoj buvo pasakyta, kad ta konstitucija tol veiks, kol susirinks Steigiamasis Seimas. O tą konstituciją buvo pasirašę Antanas Smetona, Augustas Voldemaras, vysk. Staugaitis, Stasys Šilingas.

Pirmasis M. Sleževičiaus kaabinetas irgi deklaravo, kad jo kabineto bus didžiausias rūpestis — sušaukt Steigiamąjį Seimą. Tačiau Laikinoji vyriausybė kažkodel Steig. Seimo sušaukimą vilkino. O kraštas buvo pavojuje. Siautė bermontininkai, kolčakininkai, kilo bolševikai, plėšikų gaujos. Pagaliau riaušės Panemunėj. Tas ir privertė Laikinąją vyriausybę skubiai šaukt Steig. Seimą. Reikėjo autoritetingo organo, kuris riuo kraštus pasitikėtų, kuris pataisytų socialinę skriaudą, liaudžiai padarytų dar senais laikais, kuris ir aukas del nepriklausomybės įvertintų. Steig. Seimas tuo autoritetu ir buvo.

Pirmas Steig. Seimo įstatymas — tai mirties bausmės panaikinimas, antras humanistiškas įstatymas — amnestija. Steig. Seimas dirbo gražiai, nors jo sudėty ir buvo didelių priešingumų. Mat, visi augštai statė valstybės reikalus, savo

grudą į kalėjimus, į koncentracijos stovyklą — jų valia, bet ar neperdrasu tyčiotis iš to, kas visai tautai (išskyrus tautininkus) yra brangū? O kad Steigiamasis Seimas buvo visos tautos atstovybė ir jos valios reikėjas, tai ir patys tautininkai neabejoja, kad ir priešingai rašo savo oficioze. Bereikalo mūsų karininkija neleido pagerbt Steigiamojo Seimo. Juk jeigu nebutų tas Seimas susirinkęs, vargu šių dienų karininkai vadovautų lietuviškai kariuomenei, gal neštų svetimą jungą, kaip nešė iki nepriklausomybės atgavimo. Mums yra nesuprantami tautininkų norai viską paniekint ir paneigt ką tik yra sukursi pati tauta. Tautininkams nepakenčiami yra by kokie rinkimai, ten kur pasireiškia valia daugumos. Jeigu tik kur nors atstovauja rinktas žmogus, tai tautininkai pasako, kad išrinktas nesąmoningai, jųjū numone — sąmoningi tik tie, kuriuos skiria įvairūs viršininkai. Neleidimas tinkamai paminėt Steigiamojo Seimo parodė tautininkų netolerantingumą ir bailų nepsitikėjimą savimi. Lietuvos visuomenė del to tautininkų elgesio nenusiminė, nes tiki, kad netrukus ateis tas laikas, kada galima bus tinkamai pagerbt tą, kas visai tautai yra brangū.

Lietuvos Valstietis.

Steigiamasis Seimas nustatė pagrindinius dėsnius valstybės organizacijai. Ir Did. Lietuvių Seimas Vilniuje reikalavo, kad Lietuva butų nepriklausoma valstybė su sostine Vilniumi. Steigiamasis Seimas Didž. Lietuvių Seimo plėtė ir gilino šiuos ir minėtis. Steigiamasis Seimas visiems lietuviams buvo aktualus klausimas. Ir Laikinios vyriausybės konstitucijoj buvo pasakyta, kad ta konstitucija tol veiks, kol susirinks Steigiamasis Seimas. O tą konstituciją buvo pasirašę Antanas Smetona, Augustas Voldemaras, vysk. Staugaitis, Stasys Šilingas.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija traukia ir taisyti savas nuostatas. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eifės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklėlių jų sugražinimui.

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

Redakcijos Straipsniai

SENSACIJOS IR TIKRENYBĖ.

Kuomet skaitytojas skaitys šį straipsnelį, SLA. 36-tas Seimas jau baigs savo darbą, arba bus jau išsikirstęs. Praeitais SLA. Seimais liudija, kad SLA. nariams teko skaityti visokių SLA. Seimų eigos aprašymų. Pašalinę spauda SLA. Seimų eiga aprašo savotiškai. Ypatingai trukšnavimais atsiliepianti ir kiekvieną gyvenime kilusį klausimą spauda vien sensacijomis gyvena ir kiekvieną įvykį aprašo savotiškai: trukšmingai, sensacingai ir viską ištempdama ant savo kurpalio. Tokie aprašymai stovi labai toli nuo teisybės.

Komunistinė spauda dar toli prieš SLA. Seimą skelbė „dideles kovas“ šiame S. L. A. Seime ir pasižadėjo jas aprašyti „kuopiliausiai“. Vadinasi, dar nežino ar jos skelbiamos „didelės kovos“ įvyks ar ne, o jau gauda sau skaitytojus ta savo pranašyste pasiremdama. Nėra abejonės, kad menkiausias ginčus Seime toji spauda bandys aprašyti „didelėmis kovomis“, kad nesuvilyt savo skaitytojų dar gerokai prieš Seimą daromais pažadais. Sprendžiant iš pereinamo Seimo, kaip jo eiga komunistinė spauda aprašė, galima lengvai numanyti, kokis jos aprašymas bus ir šio SLA. Seimo eigos, prie kurio komunistų spauda rengiasi su „didelėmis kovomis“.

Sąžiningiems ir teisybę mylantiems SLA. nariams pirmoje vietoje rupi teisybė ir tikruosius iš Seimo eigos faktus sužinoti. Tiems S. L. A. nariams ir veikėjams, kuriems rupi organizacijos likimas ir ateitis, kurie ir iki šiol didelio pasivertimo organizacijos auklėjimui parodė, negalima trukšmingomis sensacijomis remtis Susivienijimo reikalus.

„Aš nekalbu jokiais spėjimais vaduodamasis. Yra Kiekvieno SLA. nario pareiga stengtis teisybę ir tikrenybę sužinoti pirmą, negu jį savo nusistatymą pareikš vienu ar kitu organizacijos klausimu. Kurie S. L. A. nariai ir veikėjai nenori būti klaidingi savo išvadose, tie visuomet pasistengs pirmą dalyką iširti ir visapusiai apsvarstyti ir tik tuomet išvadas padarys. Kurie myli vien sensacijomis ir trukšmingais pašalinės spaudos rikšmais vaduotis, tie visuomet klaidingai SLA. reikalus supranta ir juos sprendžia.

Kad suteikus pilną ir smulkmenišką informaciją SLA. nariams iš šio S. L. A. Seimo eigos, „Tėvynės“ redakcija pasirūpino Seime turėti savo oficiali

korespondentą, kuris pasistengs smulkmeniškai visą Seimo eiga aprašyti tokiu, kokia ji tikrenybėje yra. „Tėvynės“ kaip oficialio SLA. organo pareiga sensacijų vengti ir tik realius įvykių faktus organizacijos reikalais SLA. narių žiniai paskelbti. Korespondento pareiga ne savas išvadas daryti ar savo nuomonę reikšti vienu ar kitu klausimu, bet bešališkai aprašyti įvykius tokiu, kokiais jie yra. Šitos bešališkumo linijos laikysis oficialis „Tėvynės“ korespondentas, kuriuomi yra gabus literatas „Tėvynės“ redakcijos narys p. Pr. Bajoras.

Nei „Tėvynės“ redakcija, nei by vienas SLA. viršininkas ar narys negali uždrausti pašalinei spaudai piešti SLA. Seimo eiga tokiomis spalvomis, kokiomis ji nori. Tačiau SLA. nariams primename jų pareigą: kurie skaitysite pašalinę spaudą SLA. Seimo aršymus, atydziai perskaitykite ir SLA. organo „Tėvynės“ oficialius aprašymus visos Seimo eigos ir tik tuomet galite daryti savo išvadas. Remtis tik vienos kurios sriovinės spaudos trukšmingais ir sensacingais Seimo aprašymais yra nerimta, neteisinga ir tokiu atveju tikrenybės ir teisingų faktų sužinoti negalima. Kuriems SLA. nariams pirmoje vietoje rupi teisybė ir tikrenybė, tie atydziai paseks Seimo darbą iš oficialių „Tėvynės“ korespondento aprašymų.

NEPATEISINAMAS ŽMONIŲ SKURDAS.

„Telegram“ išspausdina „New Yorko valstijos senatoriaus Vašingtone Roberto F. Wagnerio straipsnį, kuriuomi senatorius smerkia šiandieninį biednuomenės skurdą. Straipsnis labai įdomus ir yra sekamo turinio:

„Skaitome senovės istorijoje, kad Egipte buvo didelis badmetis. Kas tenai atsitiko — lengvai suprantama. Užėjo didelis sausmetis, jāvai neužaugo ir pasekmėje to nebuvo maisto gyventojams. Bet kokią keistą istoriją mes šiandien kuriamo! Ar mūsų anukai nepaskaitys niekuo nepateisinamų tokių apsiereiškimų, kad 1930 metais milijonai Amerikos gyventojų badauja vien delto, kad perdaug maisto išdirbo; milijonai vyrų, moterų ir vaikų šala delto, kad perdaug drabužių padarė.

„Aš nekalbu jokiais spėjimais vaduodamasis. Yra Kiekvieno SLA. nario pareiga stengtis teisybę ir tikrenybę sužinoti pirmą, negu jį savo nusistatymą pareikš vienu ar kitu organizacijos klausimu. Kurie S. L. A. nariai ir veikėjai nenori būti klaidingi savo išvadose, tie visuomet pasistengs pirmą dalyką iširti ir visapusiai apsvarstyti ir tik tuomet išvadas padarys. Kurie myli vien sensacijomis ir trukšmingais pašalinės spaudos rikšmais vaduotis, tie visuomet klaidingai SLA. reikalus supranta ir juos sprendžia.

Kad suteikus pilną ir smulkmenišką informaciją SLA. nariams iš šio S. L. A. Seimo eigos, „Tėvynės“ redakcija pasirūpino Seime turėti savo oficiali

znoto inteligentiškumo jėgų. Buvusi administracija laikėsi nusistatymo eiti ten, kur ją gyvenimo bangos nešė. Dabar mes artinamės prie vandenuolio. Plaukanti pavandeniui toliau yra labai pavojinga. „Šiandieninės gyvenimo išgalės negali kilti, negali net pasilikti toj pačioj augštumoj, kokia šiandien pasiekta, iki darbininko buklė pasilieka tokiu abejinga, kokia ji šiandien yra. Darbininkų gyvenimui turi būti suteiktas didesnis užtikrinimas, tam tikra protelėja prieš nuolatos besivaidinančią baimę privestino nedarbą ir tik tuomet mes galėsime gyventi plačiau ir pilnu gyvenimu, kuris šiandien yra galimas tik turtuoliams natūralius gyvenimo šaltinius paveldėjusiems.

„Šiandien siaučiantis nedarbas nepaeina nuo lokaliųjų aplinkybių. Jėgos, kurios uždaro dirbtuves, sustabdo judėjimą kasyklose ir ant geležinkelių, veikia visame krašte ir net visame pasauly. Pavienis darbininkas, pavienis biznierių, net valstybė yra bejėgiai, kuomet krašte išsiveržia ekonominių nenormalumų audra. Tik tai visos tautos koordinuotomis jėgomis galima kovoti su tokiomis galingomis ekonominėmis jėgomis.

Yra apskaitliuojama, kad ir miestėlių sąjunga dvi vietas.

IVAIROS PASTABOS

SKELBIA BOIKOTĄ SLA. SEIMO PARENGIMAMS

Chicago komunistų organe užtikiname sekamą šlykštybę: „Antrytojaus po to, kai bus prasidėjęs SLA. Seimas, SLA. Antrasis Apskritys duos šaunų koncertą... Koncertas duodamas nepriklausomai nuo centro biurokratų ir jų vietinių pakalikų...“

„Ašiskus dalykas, į socialfašistų rengiamuosius šurum-burum pažangieji neis. Ir ko jiems ten eiti? Ar tam, kad sustiprinus socialfašistus?“

Ir šitokia šlykštybė, šitokis boikotas SLA. Seimo parengimams skelbiama SLA. 2-to apskričio vardu! SLA. 2-ro apskričio vardu koliojami ir šmeižiami SLA. viršininkai ir veikėjai.

Šitos šlykštybės paskelbta birželio 4 d. ir SLA. 2-ro apskričio viršininkai nematė reikalo iki birželio 10 d., kuomet šita pastaba rašome, nei žodeliu apskritį paluosuoti nuo atsakomybės už šitas šlykštybes, kurios jo vardu skelbiamos. Veikiausiai jie nieko prieš tai ir nesakys ir tylėjimu prisiims savo atsakomybę šitą boikotą SLA. Seimo parengimams ir šitą šmeižą SLA. viršininkų ir veikėjų adresu. Todėl tegalima tik viena išvada padaryti, kad šitokius dalykus komunistų organas skelbia su SLA. 2-ro apskričio vadų ir viršininkų žinia ir pritarimu.

SAVIVALDYBIŲ RINKIMAI KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Neseniai Klaipėdos savivaldybių rinkimai Klaipėdos krašte. „Elta“ paduoda apie juos sekamas įdomias žinias: „Provincijoje visur dalyvavo 85-90% turėjusių teisę balsuoti. Pagėgiuose balsavo net 95%. Ten lietuviai gavo keitrias vietas, butent, trys lietuviai miestėlainai ir vienas lietuvis socialistas. Ukinkai gavo penkias vietas, socialdemokratai vieną vietą, pirkliai ir laisvų profesijų žmonės vieną vietą, amatininkai vieną vietą

lik pirmais trimi mėnesiais 1930 metų vieni darbininkai turėjo viršaus biliono dolerių nuostolių neuždirbtomis algomis... Be to, dar didesnis tauntinis turtas galima sutaupinti — tai tautos garbė ir padorumas. Niekas negali perdėti to milžiniško blogo, kurį atneša nedarbas žmonių garbei ir padorumui; nedarbas pakinko vaikus ir sunkius darbus, sugriauna šeimynas, sunaikina žmogaus savistovumą ir auklėja nepasitenkinimą valdžia.“

Prie šių senatoriaus Wagnerio išsireiškimų jo kę komentarai nereikaliningi. Čia vien šventa teisybė pasakyta, kad šiandien Amerikos beidnuomenė badauja ir skursta vien delto, kad visokių gyvenimo reikmenų perdaug pridirbtų; darbininkai neturi ką dirbti delto, kad perdaug gerai dirbtį išmoke. Del šių priešiškių kęlantį bedarbę yra jokiais motyvais nepateisinama. Linkėtina tik, kad šituo senatoriaus Wagnerio pareiškimus išgrstų ir tinkamai įvertintų kaip jo bendrai Vašingtone įstatimadaviai, taip ir valdžia ir ekonominių gyvenimą kontroliuojančios viršūnės. Kraštas eina prie pavojingos krakio, jei šiandieninės bedarbės siaubunui nebus nusuktas sprandas artimoje ateity.

„Silutėj iš 2,093 turėjusių teisę balsuoti balsavo 1,596. Daugiausiai balsų gavo socialdemokratai (penkias vietas), lietuviai gavo vieną vietą.“

Aplamai paėmus visame krašte lietuvii sarašai surinko šiais rinkimais daugiau balsų, negu praėity. Daugiau lietuvių išrinkta į savivaldybes, negu praėity. Į Klaipėdos miesto tarybą lietuviai laimėjo tris vietas, praveddami viso 6 atstovus.

Vadinasi, Klaipėdos krašte lietuvii įtaka auga. Tai sveikas pasireiškimas. Parodydami daugiau aktyvumo krašto politiniame gyvenime lietuviai dar daugiau įtakos įgaus ateity ir su laiku beabejonės turėsime Klaipėdos kraštą pilnai lietuvišku.

DAR KARTĄ PRISIPAŽISTA.

Besiantinant Amerikos Komunistų Partijos suvažiavimu ir lietuviškieji jos organai veda „pirm-konvencines diskusijas“. Chicago komunistų organas tose „diskusijose“ iškelia ir sekamą faktą:

„Šitas Partijos suvažiavimas nuodugnai turėtų svarstyti apie veikimą kalbinėse (?), „T. Red.“ organizacijose. Jisai mat dar nėra gerai suderintas. Vagduvajantys organai visai mažai žino, kas veikiama minimoje organizacijose. Juo mažiau žino visa Partija, ką veikia, pav., lietuvių komunistai SLA. arba kitose organizacijose.“

Toliaus išbarama tokius „draugus“, kurie bijo: „išskelti SLA. ir kitose pašelpinėse organizacijose prisidėjimą prie Priešfašistinio Susivienijimo, prie Tarptautinio Darbininkų Apsigyrimo. Bet kur tik bandėme tai padaryti, laimėjome. Pralaimėt tenka daugiausiai ten, kur bijome ginti savo poziciją.“

Čia pats komunistų organas iškelia faktą, kad vis tik šiek tiek žino apie lietuvių komunistų žygdarbius Susivienijimo

Ši skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill. ŽMONIŲ SVEIKATA Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

APENDIKSAS. Rašo Dr. S. Biežis. Apendikso Priežastys.

Vaisių grūdėliai, kaip tai: vynuogių, aviečių, vyšnių ir tt. nelošia jokios ypatingos rolės, priešingai žmonių populiariai nuomonei, nes praktiškai patyrimas tai aiškiai įrodė. Užtat nėra reikalo bijotis valgyti šiuos ir visus kitokius vaisius, išimtinai del kurių nereikės operacijai pasiduot. Kirminai, ypač mažieji, neretai randa sau jaukią vietelę apendiksė, kuriame radę progą ilgiau ten pasilikti sukelia jo įdegimą. Taip gi įvairūs nesveikūmai žarnose neretai apendiksą paskatina.

Apendikso Rūšys.

Apendiksas klasifikuojamas į kelias grupes, kurių kiekviena dar padalinama į tulas pagrupes. Tačiau šiuo del patogumo ir geresnio aiškumo apsiurbėžiuosime tik dviem rūšim: kronišku ir aštriuoju arba staigiuoju apendiksu.

Aštrioji rūšis yra ta, kada staigiai be jokios pasargos žmogus smarkiai suserga. Į trumpą laiką, dažnai bėgy tik keletos valandų, pilnai buvęs sveikas asmuo tampa gana dideliu ligoniu. Visi arba bent nekurie ženklai, apie kuriuos žemiau pakalbėsime smulkmeniškiau, mažiau arba daugiau aiškiai pasireiškia. Šitokiuose atsitikimuose tik ankstyva ir tiksli pagelba gali ligonį pagydyti. Kroniškoji rūšis pasireiškia visai kitokia tvarka. Ligos ženklai esti netaip smarkūs ir dažnai tęsiasi gana ilgą laiką be ypatingo pavojaus gyvenybei. Čia skubotumas radikalo gydymo retai kada yra svarbus elementas, nors savaimių pagijimų nėra žinoma, kame diagnozas esti teisingai nustatytas.

Aštriojo Apendikso Ženklai.

Šios rūšies susirgimas prasideda staigiai. Dažniausiai esti sekamai: Asmuo įsaudamas pilnai sveiku, skaniai pasivalgęs pietus ar vakarienę už valandos ar kelių pajunta pilvo skaudesį tuoj po krutinės. Šis skaudėjimas dažniausiai esti nuolatinis ir šiek tiek pakenčiamas, nors kartais esama protarpių visai liguosiu nuo skausmo. Į trumpą valandėlę ligonis vemia, kartais net pakartotinai, nors tulais atsitikimais vien tik kokuotu arba vertimu vemt pasitenkinama.

ir jų partijos su visos partijos gelis Amerikos industrijos kapitalonų bus labai nepatenkinti sužinoję, kad jie turi ką nors bendro su bolševikais. Taip pat pasisakyti, kad tas užkariavimas stiekiamas tuo tikslu, kad Susivienijimas ir kitos pašelpinės organizacijos tarnautų Komunistų Partijos programai, kad jas būtų galima pakinkyti į Komunistų Partijos darbus ir jas išnaudoti partijos stiprinimui. Akyvaizdoje šitokio pačių komunistų organų prisipažinimo, jie patys apsisukę mušasi į krutinę ir šaukia, kad Komunistų Partija niekuomet neskelbė Susivienijimo užkariavimo. Nejaugi komunistų vadai savo pasekėjus ir savo organų skaitytojus tokiomis neįmanomais laiko, kad šitokiomis veidmainybėmis drįsta juos nuolatos penėti. Tačiau visai šviesūs ir protaujanti SLA. nariai šitas komunistų vadų veidmainybes gerai supranta ir žino jų tikslus. Todėl ir Susivienijimui apsauga prieš Komunistų Partijos pasikėsinimą yra pilnai užtikrinta.

IDOMYBĖS.

Jungtinėse Valstijose 1928 metais buvo 6,825 ligoninės ir 149,521 gydytojai medikai. Jung. Valstijos skaitoma vienu tų kraštų, kurie turi atitinkamas išgales visuomenės sveikatingumu rupintis.

Pasaulinis karas buvo pirmuoju karu, kurio fronte didesnis nuosimtis žmonių žuvo, negu nuo ligų užfronty. Pavyzdžiui, Jung. Valst. su Ispanija karo metu fronte žuvo 5 žmonės iš kiekvieno tukstančio, kuomet nuo ligų mirė 28 iš kiekvieno 1,000 kareivių. Tuo tarpu pasauliniam kare iki lapkričio 11 d., 1918 m., Amerikos kareivių fronte žuvo 53 iš kiekvieno 1,000, o nuo ligų mirė 19 iš kiekvieno tukstančio.

IDOMUS PALYGINIMAS.

Vienas New Yorko angliškas dienraštis paskelbia žymaus Amerikos istoriko ir sociologo James Truslow Adams nuomonę, kad kapitalistinė Amerika ir komunistinė Rusija yra „serserys po oda“. Tarpe kitko p. Adams sako:

„Abi valstybės kai kartas eina prie to paties punkto — masinės produkcijos, masinio svietimo, abelno lyginamo kultūrinimo, prie šurkščiausio materializmo, skelbiama mirtis individualizmui ir visam tam ką jis atstovauja ir todėl vieton individualizmo statoma galinga centralizuota kontrolė ant visko.“ Paskelbęs šitą p. Adams nuomonę laikraštis sako, kad dau-

Skausmas, kuris yra pastoviausias ir žymiausias ženklas, ilgainiui, dažniausiai už dviejų, trijų valandų sklaidosi po visą pilvą ir pagali susimeta į dešinę žemutinę pilvo dalį, kame apendiksas randasi. Šioj vietoj skausmas buna ilgą laiką, kartais net kelias dienas. Tai priklauso nuo to, kaip ligonis gydoma ir nuo esmės pačios ligos. Kuomet apendikso įdegimas yra menkas, lengvo pobudžio, tai su šiuo ligos priepuoliu baigiasi pereinamas ir kroniška rūšį. Iš kito atžvilgio, kada ligos priepuolis smarkesnis, stipresnis, tai juo ilgiau laukiama, tuo daugiau bėdos darosi. Mat apendikso įdegimas plečiasi, pulių atsiranda arba gangrena įsimeta ir vėliau ar anksčiau truksta užnuodijant vidurius, kas reiškia labai, labai rimtą padėtį.

Ligai progresuojant pilvo sienos tampa iškeltos, tamsios bei kietsnės, ypač ties ta vieta, kame apendiksas randasi. Spustelėjus ranka arba net tik palietėjus sukelia aštrų sopulį. Ligonis dažnai laiko kojas surietęs, nes tuo truputį skausmas susimažina.

Karštis dažnai eina sykiau su šia liga. Vienok temperatūra retai kada paklia daugiau dviejų, trijų laipsnių, nebent tik tuose atsitikimuose, kada apendiksas truksta ir bendras vidurių įdegimas, peritonitas, pasireiškia. Dažnai užeinama ligoniu su aštriu apendiksu, apendikso įdegimu, visai su normale temperatūra. Karščio buvimas ar nebuvimas lošia labai menką vaidmenį.

Prie šios progos noriu pridėt dar keletą žodžių apie apendikso trukimą, nes tai yra neįsakytos svarbos ligoniu. Dažniausia yra to priklausau ar ligonis pagis ar mirs. Kuomet apendiksas dar nėra trukęs, kad ir jame jau apenpulii arba ir gangrena būtų prasidėjusi, tai līga vis iki šiam laipsniui dar tebėra lokalizuota, taip sakant vienoj vietoj susikopusi ir nepalietusi kitų jautrių organų. Gydomas šiuo momentu operacijos keliu veik visuomet pasekmingas. Kuomet apendiksas truksta ir puliai pasiskleidę po vidurius pagamina pastarųjų įdegimą, peritonitą, kuris yra nauja liga kaip komplikacija ir kuris nepalyginamai pavojingesnis už patį apendiksą. Šita komplikacija, peritonitas, ir yra vyriausia priežastis didžiulės daugumos mirčių atsitikimų. Užtat kas laukia ilgai sirgdamas šia liga, tas žaidžia su mirtimi, kuri veik visuomet paima viršų. (Daugiau bus)

pinigų dirbtuvė buvo įkurta Massachusetts valstijoje 1652 m. Tačiau ši dirbtuvė jau senai panaikinta.

Aplamai paėmus apie 27,000-000 Jungtinių Valstijų gyventojų yra už algą dirbančiais darbininkais. Paėmus kartu su jų šeimynomis sudaro didesnę pusę visų gyventojų.

Anglijoje uždirbantieji \$5,000 į metus moka mokesnių nuo įeigų nevedę \$659.75, o vedusieji — 558.50. Su tokiu pačiu uždarbiu Amerikos gyventojai moka mokesnių nuo įeigų į metus \$13.13, o vedusieji — \$5.62. Didelis skirtumas.

Valdžios autorizuoti pasamdomi automobiliai (taxi) New Yorke sumažėjo nuo 34,875 1927 m., iki 19,918 1930 m.

Jaunasis Morokos sultonas Ben Moulay El Hassan paveldėjo iš savo tėvo ir diduko harema su 1,000 pačių, kurių užlaikymas jam kas met kainuoja 8,000,000 frankų.

Krikščioniškosios bažnyčios Jung. Valstijos pereinais metais gavo 300,000 naujų narių, arba 400,000 mažesnis laimėjimas, negu 1928 m.

PRAMONININKAI STATO VYTAUTO DIDŽIOJO PAVILIONĄ PARODOJ.

Vytauto Didžiojo izdo sekcijos posėdy, Respublikos Prezidento rumuose, kuriame dalyvavo žymūs pramonininkai finansistai, sekcijos nariai, paaiškėjo, kad Vytauto Didžiojo paviliono statybą parodoj parems pramonininkai. Pavilionas statomas pagal dailininko J. Burdellphioj. Ji atidaryta 1792 metais. Pirmutinė Amerikoje

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji, Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko, Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji, O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko. KUDIRKA

Dar Apie Jaunimą iš Lietuvos

Nesenai „Jaunimo Keliose“ SLA. Narys Petrukas pakėlė gana rimtą ir mus visus domėtiną klausimą, butent: susirūpint iš Lietuvos atvykusiu jaunimu ir jį įtraukt į Susivienijimą. Šiuo reikalu ir aš keletą žodžių noriu tart.

Aš esu vienas tu jaunuolių, t. y. aš esu Amerikoje gimęs, bet Lietuvoje augęs ir dabar vėl savo gimtinėje, Amerikoje, gyvenantis. Aš prie Susivienijimo jau priklausau. Šita organizacija man labai patinka. Aš joje, kiek galėdamas, dirbu ir dirbsiu. Esant atsikyrusiu nuo tėvų, kurie dabar gyvena Lietuvoje, ir neturint globėjų — man rodos, kad Susivienijimas yra vienu mano geriausių užtarėjų. Čia aš auklėjusi geru lietuviu. Čia, nutikus ligai, aš gausiu pašalpą. Čia, man pasimirus, man paskutinis patarnavimas ir gi bus suteiktas. Todel, Susivienijimo pastogė — viena geriausių ir pasitiktiniausių pastogių. Kas priklauso prie SLA., tas žino ką daro. Jis priklauso prie didelės lietuvių šeimos, kuri nelaimėje savo brolių-lietuvių širdingai suselpia.

Petruko pakeltas klausimas yra rimtas ir svarbus. Tokių jaunuolių, kaip aš šiuo laiku Amerikoje yra nemaža. Petrukas teisingai išsitarė, jog tie jaunuoliai — berniukai ir mergaitės — yra palaidi, neorganizuoti. Juos reikia suorganizuoti. Ir geriausia juos pritraukti, tai prie Susivienijimo. Tai yra — padaryt juos nariais tos organizacijos, kuri yra viena didžiausių ir ištikimiausių lietuvių organizacijų.

Pritraukę Amerikoje gimusius ir Lietuvoje augusius jaunuolius mes padarytume gero jiems ir pačiam Susivienijimui. Ateity tie jaunuoliai mums būtų labai naudingi, nes jie yra patriotingi ir pilni energijos.

Todel Petruko pakeltą klausimą aš remiu. SLA. kuopos ir net pats Centras šiais jaunuoliais turi susirūpint ir koreičiausiai ateity juos gant į Susivienijimą.

„Grinorius“.

Kvailių Šaly

(L. Tolstojaus pasaka)

KVAILIŲ ŠALIS. Buvo trys broliai: du protingi, trečias kvailys, vardu Jonas. Išėjo taip, kad laimė lėmė Jonui karaliaus dukterį vest. Kol gyvas buvo uošvis, ne per blogai gyveno ir Jonas kvailys.

Lig tiktai Jonas palaidojo uošvį, tuojau nusivilkio karališkusius drabužius ir atidavė pačiam, kad į skryniją padėtų, o vietoj jų apsilviko pakuliniais marškiniiais, apsimovė pakulinėmis kelnėmis ir apsiavė naginėmis.

— Ilgu, sako, man be darbo, ir pilvas jau ėmė augt, nei miego nei skonio valgyt nebeturiu!

Parsivežė tėvą, motiā, seserį ir ėmė dirbt.

Žmonės jam sako:

— Juk tu karalius!

— Na, tai kas, ir karalius nori ėst.

Atėjo pas jį ministerį ir sako:

— Pas mus, sako, pinigų nėra, nėra iš ko algas mokėt valdininkams*).

— Na, tai kas, — sako kvailys: — nėra, tai ir nemokėkit.

— Jie, sako, be algos nebetarnaus.

— Na, tai kas! — tegu nebetarnauja, jiems dar laisviau bus, tegu mėšlā veža, jo tiek daug beponaudami primynė.

Atėjo pas Joną teistis. Vienas skundžias:

— Štai šis, mano pinigus pavogė.

O Jonas jiems:

— Na, tai kas, kad pavogė, tai, tur but, jam reikėjo.

Sužinojo visi, kad Jonas kvailas. Pati jam sako:

— Žmonės kalba, kad tu kvailas esai.

— Na, tai kas, kad kalba.

*) Skaitydami visados galvoje turėkite, ką Jonas nukalba kvailiai, ką išmintingai.

Pagalvojo pati, pagalvojo, o ji taip pat kvaila buvo.

— Kam gi man, sako, vyrui priešintis? Kur adata lenda, ten ir siulas sek!

Nusivilko ir jį karališkuosius drabužius, sudėjo į skryniją ir nuėjo pas Joną seserį darbo mokytis. Išmoko darbų ir darbas kartu su vyru.

Taip dalykams virtus išėjo iš Jono karalystės visi protingieji. Tik vieni kvailiai tepaliko. Pinigų nė vienas neturėjo ir nereikėjo. Dirbo ir gyveno. Patys maitinos ir geriems žmonėms davė.

Labai nepatiko velniams Jono karalystėje gyvenimas. Ir įsigėdė jie suviljot Joną. Tada pats senasis ir gudrus velnias pasivertė ponu ir atvažiavo į Jono karalystę gyvent.

— Aš, sako, noriu jums gera padaryt, proto įduot. Aš jums, sako, namą pastatysiu ir pramonę įvesiu.

— Na, ką gi, — sako Jonas, — gyvenk.

Pernakvojo ponas, o rytą išėjo į turgų, išsinešė didelį maišą aukso, lakštą popierio ir sako žmonėms:

— Gyvenate jūs visi kaip kiaulės, noriu aš jus pamokyt, kaip reikia žmoniškai gyvent. Statykit man namus šiuo štai planu. Jūs dirbkite, o aš rodysiu ir auksiniais pinigais jums už tai mokėsiu.

Ir parodė jiems auksą. Pamatė kvailiai auksą ir sako:

— Gražus daikteliai, — pas juos, mat, pinigų nebuvo, jie mainėsi viens su kitu daiktais, o darbu mokėjo.

Ir ėmė kvailiai į auksinius pinigus su ponu daktis ir darbą mainyt. Ir pradėjo senis velnias auksą dalyt, o kvailiai jam už auksinius viską davė ir darbą dirbo. Nudžiugo velnias, manė:

— Vyksta darbas! Sudorosi dabar kvailių ir patį nupirksiu su visais skarmalais.

Visas kvailių darbas bebuvo — auksiniais mainytis. Apdalijo jie visas moteris auksiniais karoliais, visos merginos auksinius į kasas pynė ir paauosiuose kabino, o vaikai jais gatvėse žaidė. Visi jau daug turėjo auksinių ir daugiau nebeėmė. O ponas dar ir pusės savo namų nepastatė, duonos ir gyvulių dar nė metams neprisipirko. Ir vėl skelbia ponas, kad eitų pas jį dirbt, kad duoną vežtų ir gyvulių už auksinius pinigus varytų. Bet jau neina nė vienas į darbą ir nieko už auksinius nebeėmė. Užbėgs, kartais, tiktai koks vaikuukas ar mergaitė kiaušinio į auksinį išmainyt, dažnai ir niekas neužėina, ir valgyt jau ponas nebeturi ko. Išalko ir eina į sodžių ką pietums nusipirkt. Iėjo į vieną kiemą, duoda auksinį už vištą, — neima šeimininkė.

— Aš, sako, ir taip jų daug turiu. (Daugiau bus)

GAMTOS OPEROJ.

— „Tegu tą miesto bildėsi! „J kaimą su vaikais!“... Gegužės saulė šildėsi Upeliai su laukais... Aplink už mylių dvejiato Pukiaus reginiai: Ten kaimų matai keletą. Simtai žiedų pievelėje. Ve, girios pakraštys... Kiek paukščių toje girėlėje, Tik Dievas suskaičys!... Kiekvienas ideališka! Išmokyti's ir gabus; Kapelėjoj karališkoj Artistų tiek nebus! „Bravų“, „bisų“ nelaukdami Jie drožia nuo penktos, Visų ausis patrukdami Prie operos gamtos!... Jiems pritar' avys bliaudamos Ir piemenų balsai, Ir pats perkunas griudamas... Žmogus klausai, klausai!... A Jaktas.

LIETUVOS LAUKAI VASARĄ.

Parvažiaves vasarai savo tėviškėn, išėjau vieną šventadienį su savo broliu laukan javų aplankyti. Gražu buvo neapsakomai. Ant dangaus nė mažiausio, balto debesėlio. Tik-tik putė vėjalis, bet toks lengvas ir malonus, kad rodėsi, jog yra apsnudusios prigimties kvėpavimas, nuo kurio pats oras drebėjo, tviškėjo. Ramiai stovėjo apsaivaęs miškas: nei

ošimo, nei paukščių giedojimo. O aplinkui jį marguliuavo javais apšėti laukai: čionai pabalę rugiai stovėjo, palenkę sunkias savo varpas; tenai toliau žaliavo vasarojas, žydėjo grikliai. Tik toli, šventosios pakraščiuose, rėkavo žąsys, raudojo piemenų rageliai. Buvo taip ramu, toki giedra, kad rodėsi, pati saulė žeme ritinėjo. J. Biliūnas. (Iš „Žvaigždė“)

JAUNUOLIŲ DARBUOTE

CLE ELUM, WASH.

Ir Mes Turime Gerų Jaunuolių.

Nors šioje apylinkėje lietuvių yra nedaug, bet jaunuolių turime pažymėtinų. Štai, šiais metais gegužės 28 d. keli lietuviai jaunuoliai baigė augštesnius mokslus. Cle Elum High School baigė trys jaunuoliai — du vaikinai ir viena mergina. Ignatas Kuzminskas baigė Manual Training Course, Kazys Kuzminskas University Course, o Augenia Kurtinaičiūtė — Home Economics Course.

Visi jaunuoliai minimus mokslus baigė su pasižymėjimais. Besimokindami, jie prigulėjo prie įvairių sporto jautų — futbolės, basketbolės ir kt. Pasikalbėjus su šiais jaunuoliais, pasirodo, kad jie yra pasiręžę eit dar augštesnius mokslus, žinoma, jei gyvenimo aplinkybės leis.

Linkėtina tiems jaunuoliams sėkmingiausiai savo tikslų atsiekt. Linkėtina taip gi nepamiršt ir savo tėvėlių brangios kalbos ir tautos. Nepadarykite taip, kaip daugelis yra padarę. J. K.

WESTVILLE, ILL.

Jaunuolių Atydai. Lietuvių Kalbos Mokykla.

Šiuo pranešime Westvillės ir apylinkės lietuviams, kad nuo pradžios birželio mėnesio atsidaro vasarinio sezono pamokos del vaikų bei mergaičių, geidžiančių pamokot lietuvių kalboje skaitymu ir rašymu. Pamokos teikiama dovana.

Norintieji lankyti pamokas užsirašyt gali bile dieną pas L. T. Parapijos kleboną kun. F. A. Mikalauską, 219 W. Main St., Westville, Ill. Koresp.

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS.

(Jonukas iš Lietuvos rašo savo pusbroliui, Petrukui, Amerikoje)

Brangus Ptereli!—

Tavo laiškus gatau ir pasismagėdamas skaitau. Ne tik aš skaitau, bet ir mes, mano draugai ir pažįstami, juos perskaitom. Ir žinotum, Petreli, kiek mes iš tų laišku pasimokinam! Štai, mes iki šiol nežinojome, kaip ir kokių mokslų jus mokyklose mokoma. Nežinojome, kaip jus miestai išrodo, kiek daug teatrų ir visokių linksmyboms vietų pas jus yra. Skaitydami tavo laiškus, mes visa tai sužinojome. Ačiū, Petreli, už rašinėjimą. Aš ir gi prižaduo, kad tau visuomet, o visuomet rašinėsiu. Jei kada nespėjū parašyt — malonėk man už tai atleisť. Ypač dabar, pavasario laiku. Žinai, aš dabar užimtas. Reikia rengtis prie egzaminų. Kai kada turiu ir gyvuliūis, iš mokyklos sugrįžęs, prižiūrėt. Tai vis, mat, laiko reikia pašvest. Bet, atsimink, aš tau visuomet rašysiu.

Butų gerai, kad ir daugiau Amerikos lietuvių — berniukų ir mergaičių — su savo giminėmis Lietuvoje susirašinėtu. Žinau, visi to norėtu, nes kai aš gatau iš Amerikos laišku, o kiti vaikai ir mergaitės negauna, tai jie man tiesiog pavydi.

Patark ir kitiems Amerikos jaunuoliams pas savo gimnaitčius Lietuvoje rašinėť. Jie, kaip ir mes, ir gi turės smagumo.

Tiek šiuo tarpu. Bučiuoju tave.

Tavo pusbrolis

Jonukas.

ĮVAIRUMĖLIAI.

New Yorko Statistika. I New Yorką kas 30 sekundų atvažiuoja imigrantas, o kas dvi minutes yra areštuojamas žmogus. Kas penkis minutes gimsta vaikas, o kas septynios minutes miršta žmogus. Kas dvylika minučių veddybos įvyksta, ir kas šešios valandos teismas duoda išsiskyrimą (divorsą). Naujas biznis pradėdama kas keturias dešimtas minučių, ir kas penkis valandos nusibankrutija vienas biznis. Kas keturias dešimtas penkis minutes prieplaukų apleidžia laivas, ir kas penkis dešimtas penkis minutes nuo nelaimingo atsikimo žuvo vienas žmogus. Prasižengimų rekordas toks: kas septynios valandos įvyksta pasikėinimas ant žmogaus gyvybės; saužudybė papildoma kas dešimtis valandų, o žmogus nužudoma kas dvylika valandų.

Kame Yra Šalčiausia.

Nesenai Amerikos meteorologijos biuras paskelbė ilgametę savo darbų apyskaitą, iš kurios aiškėja šalčiausioji vieta pasauly. Ji yra Rusijoje, Sibiro šiaurėje, apie Verchojanską.

JUOKAI.

Žioplus Tarnas. Kartą tulas ponas pasinėť savo tarną parnešt vyno. Duodamas tarnui pinigų, ponas sakė: — Štai už šitą dolerį parnešk baltojo vyno, o štai už šitą — raudonojo. Skubėk! Tik nežmiršk!

Tarnas išbėgo, bet už kiek laiko sugrįžo be vyno. — Kur vynas? — klausia ponas. — Ponuli, — teisinasi tarnas, — doleriai sumaišė mano kišenėje ir dabar aš nežinau, už kurį dolerį kurį vyną pirkt... * * *

Romantiškas. Onutė: Ar tavo, Maryt, Jonukas romantiškas? Marytė: Nepaprastai. Jis niekuomet teisybės nesako.

Zaratustra, Senovės Persų Stebukladaris (Iš Knygos „Stebuklai ir Paslaptys“)

N. BUKARIN

Senovės knygos yra aprašyta daugelis stebuklų, kuriuos darė ir daro įvairūs stebukladarai.

Kiekviena tauta turi savų stebukladiarių, o šie savų stebuklų. Kiekviena tauta tiki tik savaisiais stebukladiariais.

Kas gi tie stebukladiariai ir jų stebuklai? Štai, pavyzdžiui, kas pasakojama apie didį senovės persų galvočių Zaratustrą. Šis galvočius gyvenęs prieš pustrėčio tukstančio metų, maždaug už penkių šimtų metų prieš Kristų.

Bet ir ligi šiol apie jį pasiliko įvairių stebuklingų padavimų. Jis buvo garsus dar gyvas budamas, bet dar daugiau įgarsėjo po mirties.

Zaratustra buvo garsingiausias Irano krašte aglvočius. Jis gyveno ir savo mokslą skelbė tamsa krašte, kuris yra tarp Indijos ir Persijos, greta Sirijos ir Babilonijos. Jis buvo uolus tikėjimo skelbėjas, didelio proto, smarkių, gilių jausmų ir tvirtos valios žmogus. Jis paskelbė naują tikėjimą. Ir tas jo tikėjimas išsiplatino tarp daugelio milijonų žmonių ir tvėrėsi du tukstančių metų. Kai kur dar tebegyvuoja ir šiantdien.

Senovės Irano knygos rašo daug įvairių padavimų apie Zaratustrą. Tenai rašoma, kad ne pripuolamai Zaratustra žemėje atsiradęs, bet būtinai turėjęs kur nors atsirast. Pasakojama, kad prieš tris tukstančius metų buvo išpranašauta apie jo atėjimą. Tada pranašavęs kaž koks nepaprastas jautis, kurs kalbėjęs žmogaus balsu, panašiai kaip Biblijos pranašo Valaamo asilė. Kaž koks caras, vardu Irmėsd, taip pat pranašavęs apie Zaratustros gimimą. Šis caras įspėjęs velnius, kad jie busią nugalėti ir pražusia, nes ateisias žemėn garbingas vyras ir visus juos pražudysias. Ir tikrai toksai vyras atsirado. Tat buvo Zaratustra.

Kaip paprastai esti, jis atsirado pasauly labai nepaprastu ir stebuklingu budu. Apie visus didžiuosius stebukladiarius yra pasakojama, kad jie atsiradę pasauly ne taip, kaip kiti visi žmonės. Apie kiekvieną jų yra stebuklingų padavimų.

Senovės persų knygos kalba apie stebuklingą Zaratustros prasidėjimą: „Patsai dangus įsąkęs, kad Garbė susituoktų su Dvasia Sergėtoja ir su Kunu, ir kad jiems susijungus atsirastų stebuklingas vaikas.“ Kas toji Garbė ir toji Dvasia Sergėtoja? Tat — slaptingos ir negamtinės butybės. Senovės persai manė, kad Garbė, nelyginant šventojai Dvasia, atsirandanti iš šviešiojo dievo Aguramazdos (arba Ormuzdo). Paprastai ji ir esanti šiame dieve amžinai skaisči. Bet del Zaratustros toli Garbė nužengusi iš dangaus į tuos namus, kuriuose turėjęs Zaratustra gimt. Garbė slaptinai susijungusi su jo motina.

Toliau Irano padavimai pasakoja, kad tuo pat metu nužengęs žemėn archangelas Vochuman-Ašavachtist ir slaptinjo augalo „cham“ stiebe atnešęs Dvasią Saugotoją. Du vyresnieji serafiniai pasirodę Zaratustros motinos vyru ir įteikę jam „šventąją šakelę“, o jis perdavęs ją savo žmonai saugot. „Ir štai, sako padavimas, Kunas susijungė su Dvasia Saugotoja ir Garbe padedant archangelams, o piktosioms dvasioms visaipt stengiantis sukliudyť.“

Ir Zaratustra gimė. Jis buvo nepaprastas žmogus. Šventoje Irano knygoje pasakojama, kad Zaratustros gimimu džiaugėsi visa gamta: medžiai ir upės giedoję garbės giesmes. Atsiradę danguje naujų žvaigždžių ir kitų dangaus šviesalų, o tamsybių ir piktybių dievas — Arimanas — ir jo piktosios dvasios, paimti baimės, pabėgę į žemės gilumas.

Zaraturstrai gimus, įvyko įvairūs pranašavimai ir maldos. Veltui jo priešai stengėsi jo gimimą sutrukdyt ir bandė jį nugalabyt. Dangiškoji šviesa apsiatuisi tą namą, kur Zaratustra gimęs. Ir buvęs džiaugsmas visame pasauly, kai gyvybė nugalėjusi: stebuklingasis vaikas atėjęs į pasaulį balsu juokdamasis, vieton verkęs.

Irano padavime pasakojama, kad aplink kudičio lopšį sukėsi galvažudžiai, kurie, kaip caras Irodas, norėjęs naujagimį nužudyť. Bet Dievo Apvaizda įsikūsi ir sustabdžiusi ranką, laikusią peilį, ir ranka tuojau nuddžiuvus.

Ir kitą kartą kudičis buvęs arti mirties. Bet pasirodęs iš dangaus angelas ir liepęs tėvams išvežt vaiką į kitą žemę.

Penkiolikos metų Zaratustra mėgęs ilgai ginčytis apie tikėjimo dalykus. Jo priešininkai pasitraukdave nuo jo sugėdinti ir bijodami bepradėt ginč.

Jau tuo Zaratustra pasižymėjęs savo gera širdimi, šviesiu protu ir užuojauta žmonėms ir net gyvuliams. Sukakęs dvidešimtus amžiaus metus, jis „paliko žemiškus norus ir įžengė į teisybės kelį, ir išėjo į dykumą mąstyti tyloje ir laisvėje šviešiojo dievo Aguramazdos aktyvaizdoje.“ Zaratustra ilgai gyvenęs dykumoje. Kai jam suėjo trisdešimtis metų, jis pažino tiesą gavo apreiškimą ir išėjo į pasaulį žmonėms tarnaut.

Archangelas Vogu Manach (t. y. „geros išminties“ archangelas) pasirodęs Zaraturstrai: „Jo sielą paėmęs šventas džiaugsmas, ir archangelas nunešęs ją Aguramazdai ir paskum atnešęs atgal ir vėl įdėjęs ją į kuną.“

Po tam prasidėjęs naujo tikėjimo skelbimas. Jį skelbdamas Zaratustra nuolat matęs regėjimus, kalbėjęs su angelais ir regėjęs savo dievą. Piktosios dvasios susijungusios Zaraturstrą pult, ir ėmusios jį dykumoje gundyti. Tamsybių ir piktybės dievas Arimanas (Agromaniu) siuntęs piktąją dvasią Buitį, kad ji suviliotų ir pražudyt Zaraturstrą. Bet „jis buvo apsišarvavęs teisybės skydu ir dvasios įstatymo kalaviju“. Jis pergalejęs gundintoją ir privertęs ją atsitraukt. Ir tarė tuomet Zaraturstrai: „Klatingasai Agromaniu, aš sutrinsiu piktųjų dvasių padarą. Aš sutrinsiu Nasų (Mirties Dvasią, kuri yra demono gimdyta, „ligi gims Saošijas, t. y. išganymojas, viso pasaulio nugalėtojas.“ (Šventajame rašte taip pat pasakyta, kad mirtis į pasaulį atėjusi per gundytoją, ir Kristus ją pasmerkęs.)

Netrukus Zaratustra susilaukė pasekėjų ir bendraminčių. Pirmutinis jo tikėjimą priėmė jo brolienas — Maidhoj Maoncha. Paskum jo tikėjimas greitai išsiplatino žmonėse. Zaratustra vaikščiojęs iš vieno krašto į kitą ir skelbęs savo tikėjimą.

Ir visur jis daręs stebuklus ir mokęs žmones eit tiesos keliu. Jis gydęs ligonis, stiprinęs silpnuosius, varęs piktąsias dvasias iš žmonių. Akli praregėję, rašii pagiję, kurčiai pradėję gir-dėt, nebiliai prabilę, kupriai išsitiesę. Štai ką pasakvoja senovės persų knyga: „Zaratustra, eldamas Dinaveroj pro vieną neregį, liepė surast vieną augalą ir įleist jo sulčių lašą į neregio akis. Taip ir padarė. Ir neregys vėl praregėjo.“

Tokie yra senovės persų padavimai apie Zaraturstrą. Kaip buvo sakyta, jis gyveno už penkių šimtų metų prieš Kristų. Knygos, kuriose apie jį ir jo stebuklus pasakojama, taip pat parašytos keliais šimtais metų anksčiau už Evangeliją. Iš jų matyt, kokių stebukladiariu ir mokytoju laiko Zaraturstrą jo sekėjai. Jiems jis buvo nepaprastas žmogus, bet Garbės ir Dvasios Saugotojos išikūnijimas.

Ir tikrai, Zaratustra buvo toks žmogus, kokių reia rast žmonių tarpe. Jis buvo žmogus tikrai didelio proto ir geros širdies. Todel neuostabu, kad tų laikų žmonės tikrai manė, jog Zaratustra nepaprastu budu gimęs.

DUNDULYS.

Bokštų eilės tarp miglų Dunkso tarpe debesų; Murai status, kaip kalnai, Išsitiesę kaip tarnai.

Uolos, akmens nušveisti, Žibintuvai užžiebtai, Kaip karieliai, kaip lašai, Žiba-žeri kaip perlai.

Plienias kietas, ar akmuo, Tartum molis ar vanduo, Jie pavirsta į stulpus, Apsirėdo į turtus.

Ten bildėsis ir trenksmai, Ir klegėsis ir keiksmai, Užia, duzgia fabrikuos', Tarška, barška kaip miškuos'.

Miškas pieno iškeroj', Kol žarijos ten lakioj', Kurmis, sliekas, skruzdėlė, Bėginėja jų gėlmėj'.

Jųjų viešpats — dundulys, Ten riuomoja kaip baublys, Vazinėja ten Perkunas, Siųsdams žaibą ir trenksmus.

Tarpe bokštų nušviestu, Tarpe murų išpuoštu, Auga, tarpsta dundulys, — Ką pasauliui jis darys? Klausitis.

ĮVAIRUMĖLIAI.

Jamso, karštųjų Azijos ir Afrikos kraštų augalo, šakniagumbiai per keletą metų užauga iki 20 kilogramų svorio. Jo šakniagumbiai ir iš žemės iškasti laikosi. Bet batatų šakniagumbiai, kuriais maitinasi malajiečiai papusai ir dauguma polineziečių, iš žemės iškasti per vieną dieną supuva.

Talmudas (žydų šventknygė) sako, kad kada Nojus sodino vynuogės krūmą, gudrus sėtonas paliejo jį avies, liuto, beždžionės ir kiaušės krauju mišiniu. Del to dabar pasigėrę žmonės pasidaro panašūs į tuos gyvulius.

S. L. A. Reikalai

S.L.A. APSKRIČIU DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

SLA. 5-to Apskričio 39 Suvažiavimo, įvykusio gegužės 18 d., 1930 m., Cliffsides, N. J.

Suvažiavimą atidarė Apskr. pirm. P. Sakatauskas 11 val. ryte. Mandatų peržiūrėjimo komisijon paskyrė šiuos dalyvius: V. K. Serelį ir J. Dulį. Kol mandatus sutvarkė pirm. pakvietė pakalbėt V. Kasparavičių. Mandatų komisija raportavo. Delegatų suvažiavime dalyvauja 12, kurie atstovauja 5 kuopas:

245 kp., Newark, N. J.: V. Kasparavičius, P. Kriauciūkas, B. Sutkus ir J. Kazlauskas; 101 kp., Paterson, N. J.: M. Ragauskas ir J. J. Dulkis; 364 kp., Bayonne, N. J.: K. Mazeliauskas;

3 kp., Elizabeth, N. J.: V. Bubelis, M. Makutėnienė ir J. Žukauskas; 70 kp., Cliffsides, N. J.: A. Bukaveckas ir K. Derencius; 285 kp., Linden, N. J. ir 138 kp., Perth Amboy, N. J. delegatų neprisiuntė.

Suvažiavimo tvarkos vedėjų išrinktas P. Sakatauskas. Skaitytas praėjo suvažiavimo protokolas ir priimtas kaip skaitytas.

Valdybos Raportai.

Iš valdybos raporto pasirodė, kad maršrutas sveikatos klausimui gerai pavyko. Dr. J. J. Kaškiaučius kalbėjo beveik visose SLA. kuopose, priklausančiose prie SLA. 5-to Apskričio. Cliffsides, N. J., 70 kuopa per Dr. J. J. Kaškiaučiaus prakalbą gavo kelis naujus narius. Valdybos raportai priimti.

Ivairių Komisijų Rinkimas.

Išrinkta rezoliucijų komisija: P. Krauciūkas, V. Kasparavičius ir J. Kentrus.

Kuopų Raportai.

Iš kuopų raportų pasirodė, kad kuopos gerai stovi; nekurių gauna naujų narių.

Nauji Sumanymai.

1. Inešta ir paremta, kad S. L. A. 5-to Apskr. suvažiavimas pasiūtų pasveikinimą į SLA. Seimą, kuris įvyks Chicago, Ill. Su pasveikinimu pasiūtų \$5.00 auka, skiriamą Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo Fondan. (Mums rodos, kad 5-tas Apskritys but daug geriau padaręs, jei tą penkinę but aukojęs SLA. Našių ir Našlių Fondui, ar Jaunuolių Svetimio Fondui; arba Centriui bent da- li skolos but atsiilygins. Red.)

2. Inešta ir nutarta pasiūtų Dr. J. J. Kaškiaučiumi padėkos laišką už patarnavimą SLA. 5-to Apskr. kuopoms. Dr. J. J. Kaškiaučius, mat, kalbėjo sveikatos klausimu ir nieko neimdams patarnavo veltui.

3. Inešta ir nutarta atsiųsk j New Yorko SLA. kuopas, kad jos grįžtų prie SLA. 5-to Apskričio. Tuo klausimu pagaminta rezoliucija. (Grįžt, kad paskui vėl skilt reiktų? Vyručiai iš 5-to Apskričio! Palikit New Yorko valstijos kuopas ramybėje! Jūs turit plačią dirvą N. J. valstijoje. Reikia daugiau patiemis dirbt, o ne eimantuot, kad kiti nieko neveikia. Red.)

4. Skaityta rezoliucija J. Siurbos išmetimo iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalo. Rezoliucija priimta viensalsiai.

Valdybos Rinkimai.

Pirm. B. J. Sutkus, vice-pirm. M. Gaguasas, sekr. J. V. Kasparavičius, išdo glob. V. K. Serelis, org. P. Kriauciūkas.

Sekam suvažiavimui vieta paskirta Newark, N. J.

Atskaitos.

Iplaukos: Nuo seniaus pas išdini- ninką buvo \$18.24

Kuopos sumokėjo: 346 kp. už 20 narių 1.00 245 kp. už 92 narius 4.60 101 kp. už 90 narių 4.50 70 kp. už 25 narius 1.25 3 kp. už 50 narių 2.50

Viso iplaukų \$32.09

Išlaidos: Sekr. A. Skairiui alga ir kitos išlaidos \$13.00 101 kuopos prakalbos 6.00

Vice-pirm. J. Kentraus kelionės išlaidos 2.10 Išd. V. K. Serelio kelionės lėšos .60

Pasveikinimas SLA. Seimui 5.00

Viso išlaidų \$26.70

Iplaukų viso 32.09 Išlaidų viso 26.70

Pas išd. V. K. Serelį yra \$5.39 SLA. 5-to Apskr. pirm P. Sakatauskas, SLA. 5-to Apskr. pirm. A. Skairius.

PROTOKOLAS

SLA. 7-to Apskričio 32-ro Suvažiavimo, įvykusio Balandžio 27 d., 1930 m., Union Hall Sve- tainėje, Wilkes Barre, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė Apskričio pirmininkas V. Kamarauskas, pirmą valandą popiet. Mandatų patikrinimo komisijon paskirta: S. Žukauskas, J. Derius ir K. Demikis. Kol manda- tai buvo tvarkomi, pakviestas pakalbėt Dr. A. J. Velybas iš Edwardsville, Pa. Kalbėtojas, trumpoj kalboj, priminė, kad Apskritys rupinasi įvairiais S. L. A. reikalais, taip gi pasižad- dėjo patis ateity darbuotis orga- nizacijos labui.

2. Delegatų mandatai priduo- ta nuo sekantių kuopų: 1 kp., Edwardsville, Pa.: Dr. A. J. Velybas, M. Žekonis, P. Jeraška, J. Miliauskas, P. Rė- kus, I. Grigutis, J. Jonušonis, D. Butkevičius, F. Urbonas ir J. Tamelis;

2 kp., Forest City, Pa.: A. Navalinskas, K. Kerevičius, J. Navalinskienė ir P. Kandrotas;

5 kp., Plymouth, Pa.: S. Vainauskas, J. Rimavičius, J. Šimokaitis ir J. Šermukšnis;

6 kp., Plymouth, Pa.: M. A. Raginskas, A. Sujeta ir J. Ka- tilius;

7 kp., Pittston, Pa.: V. Pet- kevičius, Z. Bartusevičius, J. Sakalauskas, M. Banelienė, A. Miliauskas, Pr. Bakanas, S. A. Norkus ir V. Remeikienė;

12 kp., Nanticoke, Pa.: B. Asadauskas, V. Vosilius ir V. Bieželis;

24 kp., Glen Lyon, Pa.: M. Levulis;

30 kp., Scranton, Pa.: A. Ku- bilius, F. Živatas, K. Zorskas, V. Meškunas ir V. Kersevičius;

32 kp., Buttonwood, Pa.: A. Petrauskas ir A. Mokevičius;

33 kp., Miners Mills, Pa.: M. Proleika, V. Glubičius ir A. Balutis;

35 kp., Wilkes Barre, Pa.: M. J. Kvietkus, J. Jurksaitis, K. Demikis, V. J. Tabaras, J. Stan- kevičius, K. Miškis, J. Ruzgis, J. Jenecyčius, E. Kasparienė, V. Usas ir A. Grybas;

67 kp., Luzerne, Pa.: V. Ry- gelis;

68 kp., Lee Park, Pa.: V. Suckus, F. J. Kupetas, S. Žu- kauskas ir J. Juzbanis;

79 kp., Inkerman, Pa.: S. Jakučionis, P. Banelis ir J. S. Gilvickas;

110 kp., Plains, Pa.: J. K. De- rius, A. Mikelionis, A. Večer- kauskas ir D. Pručinskas;

115 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. V. Stanislovaitis, S. Kvasce- vičius, M. Žaldokas, A. Aušura,

S. Pileckas, A. Lietuvnikas, M. Kupris ir F. Kulvinskiūtė; 116 kp., Maltby, Pa.: M. Moe- kevičius ir K. Jenuškas; 143 kp., Scranton, Pa.: J. Antanaitis, M. Indriulis ir S. Liukinevičius;

203 kp., Sobastopol, Pa.: J. Galinskas, A. Banionis, Pr. Ri- mas ir J. Maceina;

230 kp., Wanamie, Pa.: V. Stravinskas ir J. Jenčeras;

267 kp., Wyoming, Pa.: M. Baldauskiūtė ir J. Zdanavičius;

291 kp., Sweet Valley, Pa.: J. J. Nienuis ir M. Padolskas;

314 kp., Throop, Pa.: V. Sta- šius;

361 kp., Wilkes Barre, Pa.: A. Kaspariūtė.

Apskričio valdyba: V. Kama- rauskas, J. Kundrotas, A. Ga- linskas, S. Paukštis, J. Kazake- vičius ir M. J. Kvietkus.

Suvažiavime dalyvauja 91 at- stovų nuo 24 kuopų.

Nepribuvo: P. Jeraška, J. Mi- liauskas, J. Tamelis, P. Kan- drotas, S. Pileckas ir J. S. Gil- vickas.

3. Pranešta, kad delegatas 68 kp. J. Juzbanis nėra kuopos rinktas, tik pribuvęs vieton kito kuopos išrinkto delegato. Ka- dangi šis delegatas turi pilną kuopos įgaliojimą suvažiavime kuopą atstovaut, tad nutarta suteikt jam sprendžiamąjį bal- są.

4. Suvažiavimo vedėjo rinki- mas. M. A. Raginskas 57 bal- sais išrinktas vedėju, o K. Miš- kinis, gavęs 27 balsus, vedėjo pagalbininku.

5. Kuopų įnešimų ir rezolu- cijų komisijon paskyrė J. K. Derių, S. Žukauską ir K. Demi- kį.

6. Protokolas praėjusio Aps- kričio suvažiavimo skaitytas ir priimtas be pataisymo.

7. Apskr. valdybos posėdžių protokolai skaityti ir užgirti.

8. Apskr. valdybos raportai: Pirmininko raportas, raštu, pri- imtas; vice pirm. raportas, žo- džiui, priimtas; sekretorius savo raporte, raštu, praneša, kad radio ir kitų daiktų išlaimėji- mui leidimas Apskr. davė pelno \$163.90, ir kad buvęs Apskr. organizatorius M. Žaldokas dar neatsiskaitęs už 9 tiktųjų kny- gytes (po \$1.00); kad gruodžio mėnesys surengė trijose vietose paskaitas sveikatos klausimui; ir kad Apskritys paskelbė kon- kursą naujų narių į SLA. pri- rašymui. Konkursas tęsis 9 mė- nesius, t. y. iki rugsėjo 30 d. Sekretoriaus raportas priimtas. Taip gi ir kitų Apskr. viršinin- kų raportai priimti.

9. M. Žaldokas užklaustas, ko del neatiteisė su Apskričių už 9 tiktųjų knygytes. Po neaiš- kaus Žaldoko pasiaiškinimo, nu- tarta, kad Žaldokas atsisteistų su Apskričių iki ateinančiam Apskričio suvažiavimui.

10. Pelnas radio ir kitų leis- tų išlaimėjimui daiktų, sumoje \$168.90, nutarta priskirt Aps- kričio išdan.

11. Komisija skaito SLA. 143 kp. narių rezoliuciją, kon- stitucijos pataisymo reikale. Rezoliucija, padiskusavus, di- džiuma balsų tapo atmesta.

12. Rezoliucija reikale J. Siurbos priėmimo atgal į SLA., po diskusijų likos atmesta.

13. Skaityta atsišaukimas S. L. A. 35 kp. narės Marcelės Slavėnienės, kuri delei senat- vės, pragyvenimą užsidirbt ne- gali ir iš niekur pašelpo ne- gauna. Nutarta M. Slavėnie- nei paaukot iš Apskričio išdo \$30.00.

14. Svarstyta atsišaukimas SLA. 5 kp. nario, Prano Rajau- sko, prašančio sušelp jį kaipo besantį ir kritiškamė padėjime esantį. Kadangi šio atsišauki- mo teisingumas yra abejotinas, tad nutarta iširt padėti minė- to nario, ir jei jam pašelpa rei- kalinga, tad paaukot \$30.00.

15. Pranymas SLA. 35 kp. nario, Antano Jurgelaičio, kad kuopų delegatai paimtų parda- vėjinėjimui išlaimėjimui tiktųjų

knugučių del jo sušelpimo. Nu- tarta, kad Apskritys paimtų knygučių už \$5.00 ir rekomen- duota kuopų atstovams atsišau- kusiojo prašymą patenkint.

16. Atsišaukimas SLA. 291 kp., kad Apskritys skirtų iš sa- vo išdo tos kuopos išrinktų į SLA. Seimą delegatų pasiunti- mui. Kadangi skiriant tokią stambia šumą pinigų vienai kuo- pai, Apskritys nusikraustų ki- tas kuopas, tad prašymas 291 kp. likosi atmestas, o tapo nu- tarta, 45 balsais prieš 24, kad skirt iš Apskričio išdo \$250.00 paramai tų kuopų, kurios turi išrinkti delegatus į Seimą, o ne- turi gana lėšų delegatų pasiun- timui.

Paskirtų pinigų išdalinimui, nutarta suteikt galią suvažiavi- mo vedėjui, kad paskirtų komi- siją iš trijų ypatų. Komisijon skirti: V. Kamarauskas, M. J. Kvietkus ir M. A. Raginskas.

17. Pakelta klausimas, kad Apskritys rupintųsi rengimu paskaitų, ypatingai sveikatos klausimu. Reikalas pavestas Apskričio valdybai.

18. Sekantių Apskričio suva- žiavimą šaukt šioj pat vietoj.

19. Apskričio pinigine apys- kaita: Išde buvo \$533.67 Kuopos sumokėjo 8.00 Daiktų išlaimėjimo 163.90

Viso — \$705.57

Išmokėta: Konkurso premijoms — \$88.50 Paskaitų surengimo lėšos 18.80 Auka 30 kp. nariui J. Grybui 30.00 Apskričio reikalams 54.36

Viso išmokėta \$191.66

Liėka pas išdininą 513.91 Lietuvos paskolos bonas 100.00

Abelnas Apskr. turtas \$613.91 M. A. Raginskas, Suvažiavimo Vedėjas, A. Galinskas, Suvažiavimo Sekretorius.

IS SLA. KUOPU DARBUOTES

COAL CENTRE, PA.

SLA. 95 Kp. Didelis Piknikas. SLA. 95 kuopa rengia didelį pikniką, kuris įvyks penktadie- ny, liepos 4 d., šale Richeyville, Pa. Bus tai pirmas šj metų rengiamas piknikas. Šio miesto ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti. Bus smagus tai visos apylinkės Lietuvių pasizmonėjimas. Pikniko vieta labai puiki šokiams ir šiaip vi- skiems žaidimams bei maloni- am po medžiais pasisėdėjimui.

Bus puikus orkestras, kad net ir senesnieji neiškęs nešo- ke. O kaslink gėrimų ir už- kandžių — nėra nė kalbos: jų bus net ir perdaug.

Tai gi gerbiamieji — jauni, seni, vyrai ir moterys — nepraleiskite šios progos, nes gal bus tai pirmas ir paskutinis toks smagus išvažiavimas šj metų Coal Centre ir apylinkėje.

Nuvažiūt galima šiaip. Va- žiuojant iš toliau reikia važiuot į Brownsville arba Washington „paiką“. „Paiku“ važiuojant, tarpe Centerville ir Bealsville yra keliukas iš Bridgevilles va- žiuojant po tiesei. Privažiavus mokyklą, reikia laikytis po tie- sei ir kiek pavaziavus rasite pikniko vietą.

Visus atsilankyti kviečia Rengimo Komitetas.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 158 Kp. Susirinkimo. SLA. 158 kp. susirinkimas įvyko birželio 1 d. Pirmininkas atidarė susirinkimą. Po to se- kė viršininkų vardošaukis; ne- buvo tik durų sargo. Perskai- čius praėjo susirinkimo proto- kolo nario, ir jei jam pašelpa rei- kalinga, tad paaukot \$30.00.

15. Pranymas SLA. 35 kp. nario, Antano Jurgelaičio, kad kuopų delegatai paimtų parda- vėjinėjimui išlaimėjimui tiktųjų

Seimą rinkta. Paaiškinus rei- nika, protokolos priimtas. Užklauskus, ar nėra žinių iš Pildomosios Tarybos, paaiške- jo, kad randasi keli laišškai. Juos perskaičius, jau matėsi, kad kai kas jaučiasi negerai; ypač paskutinį laišką perskaičius „progresyviai“ pasijuto kaip ant žarijų sėdį. Mat buvo tai atsakymas į jų nelegališką laišką. Laiškas gi buvo už tai ne- legališkas, kad jų niekas to laišką parašyt neįgaliojo, o jie vis gi tą laišką parašė ir apga- vingu budu raštininko vardą panaudojo. Kiekvienas turi ži- not, kad ypatingas laiškas rei- kalauja rašėjo vardo, o ne pa- šalinį ypatų. Na, čia tai „pro- gresyviai“ ir atsiskyrė su tei- sybe.

Minimas P. T. laiškas palik- ta prie neužbaigtų reikalų. Svar- stant neužbaigtus reikalus, „progresyviai“ čia visą piktąją- tulį ant Pildomosios Tarybos ir kuopos valdybos išliejo. Čia- kyla klausimas, kas musų „pro- gresyviams“ tinka ir kas netin- ka. Na, kas teisingai kalba ar rašo, to jie labiausiai nepaken- čia. P. T. laiškas, dalinai, ši- taip skamba: „SLA. 158 kp. at- stovų rinkimas negali but pilnai teisėtas, nes ne sulig konstitu- cijos nurodymų išrinkti“. Žvilg- terkimi į konstituciją, kas ten apie delegatų rinkimą sakoma. Puslapy 6-me sekoma: „Atsto- vai renkami bent 30 dienų prieš Seimą ir tokiu pat budu, kaip ir kuopų viršininkai“ 64- me puslapy raidė a: „Rinkimai turi but atliekami rašytai bal- sais. Jei kuris narys negalėtų parašyt kandidato vardo, tai jis gali paprašyt pirmininko arba raštininko parašyt po jo paspa- kytu vardu. Balsą turi sudėt pats narys.“

Čia „progresyviai“ turėtų at- siklaust savo sąžinės, ar taip musų kuopoje buvo daroma? Man rodos, kad jį šj pasiklausim- mą nė vienas nedrįs atsakyti, kad nė vienas nedrįs atsakyti, „taip“. Juk buvo visai ki- taip daroma; del. buvo renka- mi numeriais, o prigriebt nė vienas nepraeš, nors nemokan- čių rašyt narių yra gana daug. Tad, aišku, kad jie nemokėjo ir tų numerijų parašyt. Todel aiš- kiai pasirodo, kad renkant dele- gatus apsilenka su teisybe. Čia konstitucija „progresyviams“ buvo nereikalinga, nes jie moka balsuot ir be konstitu- cijos.

Čia turiu pasakyti, kad SLA. 158 kp. renkant delegatus ne- buvo galima pristev prie teisy- bės, nes „progresyviai“ riksmu viską atliko.

Gerb. „progresyviai“, kai jų busite išsiblaivę šiame klau- sime, pasimikit SLA. konstitu- ciją ir SLA. darbas trogdosi. Ją ir atydziai perskaitykit pa- grafus, kurie liečia augščiau minimą reikalą, o tikrai pamat- ysite, kad nežinote ką darot kaltindami Pildomąją Tarybą ir kuopos valdybą.

O dar toliau, ar kp. viršinin- kai buvo tarę nors vieną žodį prieš konstitucijos nurodymus? Buvo dedama visos pastangos, kad viskas būtų pagal konsti- tuciją atlikta. Gelbėjo valdybai tai atlikt ir tyros sąžinės na- rių. Bet „progresyviai“ jį tai nekrepė domės; jie savo norais viską atliko.

Aš patariu „progresyviams“ perbėgt savo sąžinė ir prisimint žodžius, kuriuos išsitarėt stoda- mi į organizaciją: „SLA. kon- stitucijos teises pildysiu ir iš- tikimas busiu“. Kur jūs tą są- žinę pražudėt? Juk tulas jūs didžiausiamė piktume išsitarėt šiuos žodžius: „Pildomosios Ta- rybos laiškas į gurbą! Konsti- tucija į užpakalį (!) Red.“

Kuopos gi viršininkus per lan- gą, už tai, kad ne jų norus pildo.“ Veltui jūsų norai. SLA. A. 158 kp. viršininkai stoji už SLA. konstitucijos teises. Ji taip gi kviečia ir jus į tą patį daryt. Pildant gi SLA. konstituciją, smagu dirbt orga-

nizacijos labui ir musų Susivie- nijime ramybė viešpatauja. Ne mano rupesčiu yra kaslink partijų reikalų ar ypatų. Juk mes visi esam laisvi — kur no- rim, ten p. išlausom. Bet jei priklausai prie partijos — da- bok jos tvarką ir gerbk įstaty- mus. Bet kada dalyvauji fra- ternalėje organizacijoje — ne- kišk į ją partijų mišinio.

Vyručiai! meskim visas klai- das ir vaidų papročius į šalį. Eikime prie ramybės ir vieny- bės, kurios mus taip senai lau- kia. Tvarkos Vedėjas.

WILKES BARRE, PA. Prisipažino.

Kuomet didesnis SLA. 35 kp. narių skaičius pamatė, ką „pro- gresyviai“ darė del SLA., tai jie pradėjo iš kalio nertis. Anksčiau tik nekuriems buvo suprantama, kad „progresy- viai“ nieko gero del SLA. ne- veikia, bet dabar jau ganėtinas narių skaitlius aiškiai mato, kuo tie neva darbininkų reika- lams atsidavę yra.

Balandžio mėnesy buvo ren- kami delegatai į busimąjį SLA. Seimą. Bolševikai manė, kad jie tai jau turės but delegatais išrinkti, nes kuopa pinigų ne- turi. Bet buvo kitaip. Tame susirinkime buvo išrinkti visi aštuoni delegatai, ir tik vienas „progresyviams“ prielankus. Ši- taip nutikus, jie pamatė, kad SLA. 35 kp. nariai jau uoliai susidomėjo SLA. gint nuo Ko- munistų Partijos puolimo. Mat, jau kelintas metas ir kelintas Seimas kaip „progresyviai“ ruo- šiasi SLA. į savo rankas paimt. Tokiam pavojui esant, SLA. gynėjai ir statė savo kandida- tus, na ir laimėjo.

Viską pralaimėję, „progresy- viai“ turbūt jau niekad neat- sigriebs ir todėl šmė skundus rašyt ant delegatų. Pirmiau- siai sekretorius, S. C. Kasparas, vilkino delegatų mandatus į Centrą pasiūst, bet pirmininko prisipirtas, turėjo tai padaryt. Mat jis, taip darydamas, ma- nė, kad delegatai nors išrinkti, negalės Seiman važiuot ir tenai išrinkti delegatus.

Antras skundas, žaldoko fa- brikuotas, buvo paduotas ant li- kusių delegatų. Ir jį šj skundą kuopos valdyba tinkamai atsa- kė.

Duot skundus ant delegatų SLA. konstitucija neužgina, bet skundai turi but pamatuoti; kitaip, delegatai būna įžeidžia- mi ir SLA. darbas trogdosi. Ant SLA. 35 kuopos delegatų skundai buvo sudaryti parti- niais sumėtims ir delegatai per skundėjus buvo įžeisti, del to, kad jie yra SLA. nariais ir pagal išgalę darbuojas SLA. la- bui ir teisingai išrinkti.

Birželio 1-mą, laike kuopos susirinkimo, sekretorius, S. C. Kasparas, bandė visai išsisuki- nėt už davimą skundo prieš de- legatus Laskauskus, ir dar slaptai prezidentui, nežinant, kuomet jau antspaudos buvo uždėtos ir prezidento pasirašy- ta, tą skundą įdėjo. Šj reikalą svarstant, Emilė Kasparienė taip įsikarščioja, kad išsitarė žodžius, ką jau senai bolševikai darydavo, pasakydama: „Mes būname ir busime jums priešin- gia!“ šis pasakymas daug reišk- ia!

But priešingam ir savo mintį pareišk, tai yra labai skirting- gi dalykai. But priešingu, ne- sutikt su kito mintimis, bet dirbt del SLA. labo, yra paged- daujama ir naudinga. Bet but priešingu ir griaut kas tik yra visų budavojama, reiškia drau- gijoje nešt suirutę, išdaviku but, tai yra daugiau kaip nu- stot but jos nariu. E. Kaspa- rienė tą pareiškė su pasirizimu;

SLA. Kalendorius APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

BRIDGEPORT, CONN., SLA. IV-to Apskričio Connecticut valstijos metinis išvažiavi- mas įvyks liepos 27 dieną, Fuhn's Park Tunxis Hill. Kviečiame visus Naujos Ang- lijos lietuvius ir lietuvaites į šią metinę šventę, Connect- cut lietuvių parengtą.

SO. MILWAUKEE, WIS., S. L. A. 133 kuopos piknikas bus birželio 29 d., Badger Grove Darže, prie kelio High- way 15.

CLEVELAND, OHIO, SLA. 14 ir 339 (jaunuolių) kp. bend- ras piknikas bus birželio 29 d., Neuros darže, Brunswick. Bus prakalbų ir grįžė iš Sei- mo delegatai pasakys, kas ten nuveikta.

HUNTINGTON, STA., L. I. N. Y., SLA. 340 kp. piknikas bus birželio 29 d., prie 18-th St. Bus visokių margumų, ska- nių užkandžių, minkštų gėri- mų ir gera muzika. Visi atsi- lankyt.

SPRINGFIELD, ILL., SLA. 158 kp. piknikas bus birželio 29 d., Zu Zu Parke. Pradžia 11 val. rytė... Pikniko pelnas bus skiriamas nelaimėj esančiam šios kuopos nariui, Juozui Jusčiui. Meldžiame visus at- silankyti.

BUTTONWOOD, PA., SLA. 32 kp. išvažiavimas-piknikas bus liep. 8 d., Radžvilos uky, Old River Road. Pradžia 12 val. dieną. Bus gera muzika ir įvairių žaidimų. Prašome vi- sus vietinius ir apylinkės lie- tuvius į šj musų parengimą atsilankyti.

COAL CENTRE, PA., SLA. SLA. 95 kp. piknikas bus lie- pos 4 d., šale Richeyville, Pa. Visi vietiniai ir apylinkės lie- viai kviečiami atsilankyti.

SLA. narių ir bendrai vietni- ų lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

Ji tuo prisipažino tai, ką jau se- nai „progresyviai“ daro ir, ma- tyt, nenustos ir darę. Šis E. Kasparienės prisipažinimas tu- rės daugeliui atidaryt akis, nes jos prisipažinimas but priešin- gu, tai yra atviras pasakymas Komunistų Partijos nusistaty- mo.

Galų gale S. C. Kasparas dau- gumos susirinkime buvo pripa- žintas kaltu ir buvo priverstas už sąrymą skundų Laskauskus atsiprašyt.

Kokias „progresyviai“ intri- gas nedarys, vistiek geros va- lios nariai del SLA. labo dir- bo ir dirbs. Visą griaut ir viskam but priešingais, tai „progresyvių“ amatas, bet kiti SLA. nariai to nežūrės. Jie dirbs! K. Demikis.

WATERBURY, CONN.

WORCESTER, MASS.

Iš SLA. 57 Kp. Darbuotės. SLA. 57 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo 1 d. birželio, 1930 m. Susirinkimas buvo neskaitytas, nes pasitaikė labai gražus oras, tai daugelis narių išvažinėjo į laukus tyru oru pakvėpuot.

Reikia pasakyti, kad šiame susirinkime buvo labai daug įvairių raportų. Ligonių kuopa šį mėnesį turėjo 16. Šiame susirinkime buvo perrinkta 4 delegatai į SLA. Seimą, nes nekuriu del sveikatos atsisakė važiuoti Seiman, kiti del darbo aplinkybių.

Baliaus komisija raportavo, kad balius 24 d. gegužės pavykęs gerai ir pelno kuopai davė 87 dolerius.

Komisija del sukėlimo lėšų siunčiamiems delegatams į S. L. A. Seimą raportavo, kad susirinkus pas Worcesterio biznierių ir taip geros valios lietuvių \$362.00 aukų del 57 kp. delegatų lėšų apmokėjimo.

Komisija iš tyrinėjimo SLA. 57 kuopos ir jos 4 narių raportavo, kad tyrinėjimas jau buvo 14, 19, 21 ir 23 dd. gegužės. Tyrinėjimas dar nebaigtas — atidėtas iki rudens.

Susirinkime daryta rinkliava kp. advokato lėšoms padengt. Surinkta \$108.00.

SLA. 57 Kp. Koresp.

BUTTONWOOD, PA.

Iš SLA. 32 Kuopos Darbuotės. SLA. 32 kp. susirinkime, laikytame birželio 8 dieną, sekretoriui perskaicius laiškus nuo narių iš kitų kuopų, prašančių pagalbos, reikalas tapo plačiai apkalbėtas ir nutarta tam reikiai rengti išvažinėjimą-pikniką 6 dieną liepos, Radzvilos uky, Old River Road. Pradžia 12 val.

Todel visų narių ir bendrai lietuvių prašome tos dienos nepamiršti ir atsilankyti į minimą kuopos parengimą-pikniką. Visi pasistengkime, kad piknikas būtų pasekmingas, nes visi nariai žinote gana gerai iš praeities, kad SLA. 32 kp. nėra atsisakius nei vienam atsisakiusiam nariui pagalbą suteikti, o jokių ekstra mokesčių nesame mokėję nei aukų rinkę; visuomet šelpiame iš kp. išdo. Išvažinėjimas bus įdomus tuo, kad bus puiki muzika ir graži vieta pasisėdėti ir pažaišt. Prašau visų aplynkės lietuvių atsilankyti, o busite visi patenkinti.

A. Mackevičius, SLA. 32 Kp. Sekr.

CHICAGO, ILL.

Iš SLA. 109 Kp. Darbuotės. SLA. 109 kp. susirinkimas buvo birželio 6 d. Narių šiame susirinkime buvo gana daug. Finansų raštininkui atsisakius pasirašyti po išrinkto į Seimą delegato p. Borden mandatu, kuopa nutarė raštininką pašalinti iš užimamos vietos ir ton vieton išrinkti kitą raštininką. Tai bus atlikta susirinkime birželio 13 dieną.

Nutarta pasiųsti Seimui pasveikinimą su \$20.00 auka: \$10 Prieglaudos Namu Fondui ir \$10.00 skiriama Seimo rengimo išlaidoms padengt.

Darbai Chicagoje dar nėpage-rėjo.

C. Joseph, SLA. 109 Kp. Užr. Rašt.

DETROIT, MICH.

SLA. 200 Kuopos Narių Atydai. Gerbiami nariai ir narės! Šiuo pranešiu, jog aš persikėliu į naują vietą. Naujas antrašas: Joe Galinskas, 4998 Florida St., Detroit, Mich.

Visi nariai su SLA. 200 kuopos reikalais malonėkit kreiptis augščiau nurodytu antrašu.

J. Galinskas, SLA. 200 Kp. Fin. Rašt.

POLEMIKA IR KRITIKA

NEW KENSINGTON, PA.

Atsakymas J. Jasudavičiui. J. Jasudavičius Brooklyno komunistų organe prirašė visokių melų apie mūsų kuopos buvusį susirinkimą kovo 23 d. Jis labai pyksta, kam SLA. Narys sakęs, kad J. Jasudavičius tame susirinkime vadovavo taip vadinamais „pažangiečiais“. Bet ką daryt: taip ir buvo. Ir vadovavo jis tik tais, kurie jo nepažįsta, bet kurie jį pažįsta, tai žino su kuo turi reikalą ir jo vadovybės neklausė. Kaslink J. Jasudavičiaus pasisakymo, kad jis stovi už organizavimą darbininkų ir už vienybę draugystėse, tai šitokią nesąmonę gali sakyti tik tiems, kurie jo dar nepažįsta. Aš New Kensingtone gyvenu jau aštuoni metai ir jo „darbus“ labai gerai žinau. Žino jį taip gi ir tie, kurie čia seniau gyvena. Organizacijų ir darbininkų labas jam tiek rupi, kiek jis gali susirinkimuose trukšmo sukelt. Tai ir viskas.

J. Jasudavičius sako, kad prie 3-čio Apskričio mes norim prisirašyti todel, kad žinom kokio čia politika vedama. Aš tiek turiu pasakyti, kad jam jokia politika neapeina. Jam rupi tik tiek, kad kuopoje būtų vaidai ir betvarkė. Netiesą kalba sakydamas, buk aš sakęs, jog prie Apskričio prisirašysim, tai Apskritys užmokės duokles. Aš aiškinau, kad prie Apskričio reikia prigulėt todel, kad Apskritys padeda organizuoti jaunulius ir uždyką nuveža kuopų delegatus į Seimą.

Ką sako, kad kai pakišo laišką Bakanui, tai šis pabugo ir išbėgo iš susirinkimo. Tai netiesa. Juk jam Bakanas viską labai gražiai išaiškino ir dar prakalbą pasakė. Jei tamsta tai taip greit užmiršai, tai pasiklausk apie tai savo moteries, kuri pradėjo rėkt, kad čia prakalbų nereikia.

Sako, kad buvusi betvarkė laike balsavimų Pildomosios Tarybos. Esą, kiti nariai rašomos plunksnos neturėjo. Čia tai jau gudrus išsisteisinimas. Bet čia reikia atmint, kad parąšymui ant balotų, pildant Centro Valdomybos patvarkymą, turėjo apsimint kuopos sekretorius. J. Svi-pas, sekretorius, ir buvo mie-lai apsiėmęs tai padaryti, nariams patarnaut. Todel J. Jasudavičiui nebuvo reikalo maištą kelt.

Sako, kad Murauskas pradėjo narius grąšint, buk tokių narių balotai nebus priimti. Ta pora žodelių yra tiesa. Bet tai sakiau ne tik aš, o ir sekretorius skaitė, kad tokių kuopų, kurios balsuos neprisišaukdamos tvarkos, balsavimai skaitysis nelegališkais.

Sako, kad viena moteris pašoko ir pradėjo rėkt: „Jei visi nariai nebalsuos už senąją Pildomąją Tarybą, kaip mūsų kuopos pirmininkas nori, tai mano visa šeimyna iš SLA. atsisa-kys“. Čia tai jau tikrai sulig „pažangiečių konstitucijos“ sumeluota. Ta moteris štai ką sakė: „Jei jūs tokią betvarkę ir ateity kuopoje kelsite, tai aš ir mano šeimyna iš SLA. išstosime“.

Maišo dar ir Vitaitį. Esą negražu ir nekulturiška tokius raštus talpinti. Bet kam čia už teisybę pykt? Juk nereikia tikėtis, kad Vitaitis už tokį elgė-sį kurį nors narį girtų. Tiesa, jei Vitaitis tai but padaręs, tai jis Jasudavičiui but geras. Bet kas gi tokius žmones, kurie susirinkimuose betvarkę kelia, giria?

O ką Jasudavičius, gatvėmis vaikščiodamas, žmonėms aiškina, kad A. Murauskas, J. Maslauskas ir J. Svi-pas yra tikri fašistų bernai, tai mums del to nė šilta, nė šalta. Mes tokiams nesam. Mes esam papras-ti darbininkai ir organizacijų

darbuotojai. „Draugui“ J. Jasudavičiui aš patariu pasiziū-rėti ir veidrodį, o gal ir susipras kuo jis yra. Jei gi nepavyktų susiprast, tai lai paklausia manęs per „Tėvynę“, tai aš jam pasakysiu. (Per „Laisvę“ gali neklaust, nes aš jos neskaityu. Tą melagingą raštą apie kp. susirinkimą man kitas žmogus nurodė, tai del žingeidumo perskaičiau; kitaip aš neturiu reikalą to laikraščio skaityti.) Murauskas.

Lietuvių Agentų Asociacija ir Ekskursijos

Atsakymas „Darbininkui“.

Po surengtai Lietuvių Agentų Asociacijos ekskursijai geg. 24 d. laivu „Oscar II“, pradėjo iš kokių tai pasislėpusių žmonių atsirast pavydas ir svetimo didelio ir sunkaus darbo pasisavinimas. Jau kelintame „Darb.“ (bostoniški) numery parodoma krikščioniškos meilės kibirkštėlės, o „Darb.“ nr. iš birž. 3 d. rašoma, kad kokiai tai „komisijai teko daug nemalonumų patirt su... asociacija“, o dar toliau jau kabinamasi prie „Vienybės“, kad ji nepamindžioja tiesos, mini tik įvykius faktus, t. y., kad geg. 24 d. ekskursija yra ir buvo surengta vien tik rupestingumu Lietuvių Agentų Draugijos narių, ypač daug padėta darbo ir vargo pačios Agentų Draugijos valdybos, — pirmininko ir mairno. Aš esu keliais sykliais rašinėjęs laišku visiems agentams, siuntinėjęs telegramų ir raginimų ir tt., pametęs savo dienos darbą. New Yorko Vytauto iškilnių rengimo komisija vien tik prašoma mūsų pačių pasirašę komisyta užgria mūsų ekskursiją laivu „Oscar II“, kad kuodaugiausiai lietuvių važiuotų šiuo laivu. Užgyrimas, tai dar nereikia surengimas bei gavimas keleivių, jų prirengimas ir tt. Čia tai ir priguli didžiausia padėka Agentų Asociacijai.

Jau nuo pat Lietuvių Laivakorčių Agentų Asociacijos susiorganizavimo „Darbininkas“ kaž kodėl šaltai atsinešė ir dabar kaip matyt jau ir boikotuoją. Tai ne lietuviškas darbas. Turistų reikalai, kaip lietuviški ir tautiški turėtų rūpėti visiems lietuviams ir juos, kur tik nauda ir geras lietuviams yra, ypač Lietuvos Respublikos šaliai, reikėtų remt, sutraukti visus lietuvius agentus (mažai yra pasilikusių, kurie nebeprisklauso asociacijai), draugiją tobulint, gerint, kad ji galėtų turizmo reikaluose daugiau geru nuveikt. Mum labai truksta literatūros svetimos kalbose apie Lietuvą, jos grožybės, vasaros kurortus, etc. Agentų Asociacija ateity galės daug gero ir naudingo darbo padaryti.

Šiuose metuose, kaip ir pernai, visos mūsų rengiamos ekskursijos pavyksta kuogeriausiai ir keleiviai yra aprūpinami, taip kad nei vienas nebuna nuskrįsęs, apviltas. Ekskursijos skaitlingos. Ar sugrįžusieji, ar Lietuvoje pasilikusieji ekskursininkai draugijai dėkoja. Draugijos nariai ne del savo medžiaginio reikalo darbuojas, bet darbuojas, kad kuodaugiau keleivių pritrauktų į Lietuvą ir kad tuos keleivius užganėdint.

Dar yra pasilikę sekamos autorizuotos Lietuvių Agentų Draugijos ekskursijos ir visų lietuvių norinčių važiuoti į Lietuvą prašoma tik šiomis ekskursijomis važiuoti: birželio 27 d. laivu „Gripsholm“ tiesiai į Klaipėdą be persėdimo; liepos 6 d. laivu „Aquitania“; rugpiučio 16 d. laivu „Statendam“.

Lietuvių Agentų Asociacijos Sekretorius.

Paieškojimai

Sie asmenys gyveną Amerikoje yra ieškomi: Banevičius Stasys, arba jo giminės. Kilęs iš Vilniaus krašto. Kavaliauskaitė Veronika. Iš Kauno miesto. Kiela Juozas. Kilęs iš Alunčių k., Raguvos val., Ukmergės apskr. Prieš karą gyv. Steeger ir St. Charles, Ill. Laskauskienė Kazimiera. Iš Kauno miesto. Gyv. Chicagoje. Ruddius Fritz Theodore. Kilęs iš Klaipėdos krašto. Šukiai, Jonas, Petras ir Uršulė. Broliai mirusiojo Kazio Šukio. Kilę iš Vilkaviškio apskr. Vaitkunas Antanas. Kilęs iš Sakalų val., Ezerėnų apskr. Tarnavo Amerikos kariuomenėje iki 1929 m. Gyv. New Yorko mieste. Vilčinskas Dominikas. Iš Kauno miesto.

Augščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomi suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta. LIETUVOS KONSULATAS, Rm. 1032 — 608 So. Dearborn St., CHICAGO, ILL.

Prastas Miegas ir Nusilpę Nervai.

Žmonėms, kurie turi silpnus, pakrikusius nervus, negali rasti gero nakties poilsio ir atsikelia rytais pavargę ir nusikamavę, pastebėtiną pagelbą suteiks Nuga-Tone. Ši puiki gyduolė suramina ir sustiprina nervus, stimuluoja organus ir funkcijas ir suteikia poilsingą, atgaivinantį miegą. Niekas negali prilygti Nuga-Tone išvalymui kuno nuo ligas gindančių nešvarumų, ar nugalėjimui konstipacijos. Jis pagamina užtekinai riebaus, sveiko kraujo, suteikia jums geresnį apetitą, pagerina virškinimą, nugali gazus ar išputimą pilve ar viduriuose ir prideda sveikų raumėnų suliesiems kumams. Senyvi žmonės, ar tie, kurie jaučiasi seni ir nusilpnėję, bus maloniai nustebinti kaip daug jaunesni ir energiškesni jie pasijaus paėmę Nuga-Tone nors tik kelias dienas. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų vaistų parduotėjų. Jeigu jusų parduotėjas neturi jį stakė, pagrašykite jį užsakyti jį del jų iš savo džiabčelio.

Prastas Miegas ir Nusilpę Nervai.

Prastas Miegas ir Nusilpę Nervai.

„DIRVA“ \$1.00

8 pusl., didelio formato tautiškas laikraštis. Išėina sykį į savaitę. Prisiųskit, paprastame laiške \$1 ir gausit „Dirvą“ per pusę metų. Metams \$2.

Reikalaukt kopijos pažiūrėjimui, dykai. Prisiųskit savo ir savo draugų antrašus.

„DIRVA“

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

AIPOPO PASAKOS. Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokiniams seniems, jauniems ir mažiems. Popieros aparuose tik \$1.25. „TEVYNES“ ADMINISTRACIJA 307 W. 30th St., New York, N. Y.

KOKIU LAIVU IR LAIKU? Atkeliavote į Ameriką. Surandam vardus laivų ir dieną atkeliavimo į Ameriką. Sutašom pasus, visas ir leidimus sugrįžimo. Parduodam laivakortes ant visų linijų. Aprūpinam keleivius iki laiko išplaukimo. Partraukiam šeimynas, ukiu darbininkus, atliekame įvairius valdžios darbus. Siunčiame pinigų išmokamus doleriais Lietuvoje. Panaudokite mano ilgų metų patyrimą, kreipkitės ypatingai arba per laiškus. G. KUNAŠAUSKAS, 179 East 3-rd Street, New York, N. Y.

SKAITYKITE „NAUJIENAS“ Pirmas ir Didžiausias Dienraštis Amerikoje. Kas užsirašys dabar, gaus Kalendorių 1930 m. ir Vienintėlę Amerikos Biznio Rodyklę 100 pusl., didelio formato DYKAI. Metinė prenumerata Amerikoje \$7.00 Chicagoje ir Lietuvoje 8.00 Siųskite money orderiais arba čekiais, adresuodami: „NAUJIENOS“ 1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

CLEVELAND, O CLEVELAND, O. Štai neparasta naujiena Vidur-Vakarinių Valstijų Lietuviams. NEPAPRASTAS PIKNIKAS IR BOXING MATCH (Sunkaus svorio kumštynės). Lietuvos čempionas-milžinas iš Šiaulių JUOZAS VINČA su ROCKY STONE. Įsitemykit gerai ir atminkit dieną — tai bus NEDĖLIOJ, LIEPOS-JULY 6. Taipgi imtynės JUOZ. KOMARAS ir ANT. AČIUS (Tikietas \$1, vaikams iki 15 m. dykai.) NEUROS FARMOJ Brunswick, Ohio. KAIP NUVAŽIUOT: Automobilais visi važiuokit MEDINA-BRUNSWICK Route 42 į pat. BRUNSWICK centrą. Iš centro tik 2 mailės į Neuros Farmą. Brunswick yra 25 mailės nuo Clevelando į pietus. Iš Pittsburgho, Youngstowno ir kitur Clevelando sielti nereikia. Iš DETROITO ir kitų vakarinių miestų važiuokit Route 20 iki Medina ir paskui į Brunswick. (Išsikirpti šita.)

L. K. VYTAUTO DIDŽIOJO PAMINĖJIMO GEGUŽINĖ Lietuviškame Kaime HART, MICH. ATSBIBUS 4 D. LIEPOS, 1930 METŲ. Prasidės 10 Val. Ryto, J. NAUSEDOS UKĖJE. Rengia SLA. 183 Kuopa. Bus programos ir šokiai. Griežt Lietuviški muzikantai iš Klaipėdos. Bus paskaita, dainų ir kitokių pamarginimų. Bus ir prakalbų. ĮZANGA 25c. YPATAI. Įžangos tikietai giliuos ir laimėjimui dovanų. Bus duodamos 3 dovanos: pora karvelių, gaidys ir lietuviškas suris. Įžangos tikietus laikykite iki dovanos bus išduotos. Valgius, kas galite, atsivežkit savo. Gėrimų ir užkandžių mes duosim. Kviečiame atsilankyti visus lietuvius, kaip vietinius taip ir iš aplinkų: Chicago, Detroito, Jacksono, Grand Rapids, Muskegon ir kitur. KELRODIS: Nuo Hart miestelio imkite kelią „M 82“ ir važiuokit į rytus 2 mylias, paskui sukite į pietus ir važiuokit iki kelias baigsis. Čia dešinėje pusėje pamatysit Lietuvos vėliavą — tai gegužinės vieta. Kas žinote J. Kutulio ukę, važiuokit ten. Kviečia visus RENGIMO KOMISIJA.

ATOSTOGAUTI -- LIETUVOJE Skandinavų - Amerikos Linija. OFICIALINĖ LIETUVOS VYČIŲ Ekskursija Liepos 5 Dieną Laivu FREDERIK VIII Lietuvon per Klaipėdą. Smagiausia — Patogiausia — Kelionė. Visas kelias vandeniu iki Klaipėdos. Laiko Nedaug — Ruoškitės. Del visų informacijų kreipkitės pas jusų agentą arba į Scandinavian American Line, 27 WHITEHALL STREET, NEW YORK, N. Y.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI. ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutašė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida. VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutašė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vado-vėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasiui. Trečias patai-sytas leidimas. SKAITYMAI Lietuvių Kalbos pamokoms. Sutašė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augštesnėms klasioms. KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutašė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasose susi-pažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. VIENYBĖ 193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“

Širdis ir Herbas

(Konkursinė Apysaka. Už šį kurinį autoriui,
PETRUI GINTALUI,
pripažinta trečia dovana \$15.00)

I.

Šiandien, kada mano širdies žaizdos jau užgijusios, aš ramiai galiu papasakoti šią skaudžią bajoro namų istoriją...

Tai buvo prieš dešimtį metų, tais sunkiais mano tėviškei laikais, kada jos klionuose liejosi kraujas, gaudė karo muzika... Griuvėsiams styrinti, siautusių kovų išvarginta, tėvų žemė kurėsi iš naujo gyvent. Jos sunys kovojo sau laisvę... O neperžengiama siena vis dar tebeskyrė nuogą bajoro herbą nuo tyros valstiečio širdies...

Netikėtai užklupusių karo audrų par blokštą į tėviškę, mokyklos draugo Leopoldo kviečiamas, apsigyvenau jo tėvo dvare. Tai buvo tolimam užkampy, atokiai kovų lauko... Pono Budzinskio dvaras buvo vienatinė rami vietelė, kur lengviau galėjau atsikvėpti po sunkių gyvenimo kovų dėl buvio ir šviesesnio rytojaus... Nutraukęs mokslą buvau vienas — be giminių, be pastogės, be duonos kšnio...

Senas bajoras jautėsi laimingas, galėdamas parodyti sūniui nors truputį tos tėvyškos meilės, kurios sklidina buvo jo širdis...

— Mano sunas namai — tamtos namai, — pasakė jis man su įgimtu bajoro taurumu, nežymiai pakreipdamas savo vaišingą gestą į kabantį sienoje seną giminės herbą. O jo akys, iš po nudribusių žilų antakių, rodosi, dar kalbėjo: „Tamsta mano sunas svečias, todėl aš nekliausiu tamtos kilmės. Tamsta mano sunas draugas, todėl aš tikiu mokėsi pagerbt mano namų vardą.“

Ištikro, niekas niekada neužsiminė apie mano kilmę ir giminę. Aš taip pat nemačiau reikalo sakyti visos teisybės, nes gerai žinojau kietą bajoro, Leopoldo tėvo, budą. Tai būtų galėjęs suteikti tik tai nemalonumų man pačiam ir mano draugui Leopoldui. O gal ir dar kai kam... Todel jei kartais koks padauža bajorunaitis, dažnesnis bajoro namų svečias, paklausdavo: „Tamstos dvaras, tur but, kur nors netoli nuo čia?“ Aš atsakydavau: „Mano dvaras, gerbiamaasai, visa Lietuva; o dėl toumo, vieniems įsiai čiapat — jojo širdy, kitiems — nepasiekiamas...“

Šie žodžiai stebindavo, galimas daiktas, kiek ir užgaudavo kilminguosius smalsuolius. Tačiau, tikra jų prasmė buvo suprantama tik vienam Leopoldui, tikriausiam mano dvasios draugui. Nežinojau, bet kaž kodėl buvau linkęs manyti, jog šių žodžių prasmė nuvokiama dar trečio Budzinskio šeimos nario — bajoraitės Vandos...

II.

Jaučiau, toji slėginingumo skraistė, dengusi mano kilmę ir giminę, vistiek kada nors turės nukristi ir man pilnoj savo nuogybėj teks atsistot prieš bajoro namų herbą... Kartais man norėjos pačiam, savo rankomis, ją nutraukti ir parodyti tą, daugelio nuomonę, ne visai garbingą, o vis tik mano širdžiai brangią, katorgininko — tėvo dėmę... Bet nesuprantamas tų namų pagarbos jausmas neleidžia man to padaryti. Aš bijojau turėsiąs apleistą tą jaukią bajorų gužtą, kurioj jau pirmomis dienomis pajutau tiek meilės ir prisirišimo... Jau pirmomis dienomis pasijutau kažkokios jėgos paveržiamas, nebelaisvas. O tas nelaisvės jūtimas diena iš dienos darėsi vis malonesnis...

Tai buvo, žinoma, širdis...

III.

Ilgus rudens vakarus mes praleisdavom verandoj. Triese: Leopoldas, Vanda ir aš. Ponas Budzinskis, paprastai, budavo užimtas, — reikėjo tvarkyti gero karo apgriauti ukio reikalai.

Nejaukūs tai buvo vakarai. Toli rytuose tebesitęsė kovos: liepsnojo pašvais-tės, gaudė karo orkestrai... Šiaubi buvo

Petras Gintalas.

lupų! — baigė bajoras nevisai tos dienos nuotakai tikusią kalbą.

VI.

Adas Šukšta šiuo vizitu, matomai, buvo pasiržęs suvest kažkokias labai svarbias Budzinskio namų sąskaitas. Pasinaudoję pirma proga, jie užsidarė atskiram kambary ir ilgą laiką karštai tarėsi... Po to Budzinskis pasišaukė Vandą...

Salone šoko mozurą... Pro trankią muziką ir elegantišką diriguojančio komandą buvo jaučiama toji drama, kuri ejo greitiam kambary tarp bajoro ir jo dukters... Aš nežinojau jos turinio ir intrygos, tik tai jaučiau, jog ten turėjo vykti kažkas lemiamo, svarbaus netik Budzinskio šeimai ir Adui, bet gal ir dar kai kam... O tas „kai kas“ galėjo but visai svetimas, maža bendro turįs su bajoro namais.

Drama, matyt, baigėsi. Išėjo ponas Budzinskis ir nervingai drebančiu balsu, kas reikė susijaudinimą ir pyktį, paskelbė šios dienos puotą namų švente.

— Mano ponai, — kalbėjo jis, — šiandien mano namuose šventė!... Sulig senosiomis bajorų tradicijomis, kiekvienų sužadėtuvių proga geriama laimės taurė... Šiandien tos progos mums teikia ponas Adas Šukšta ir mano duklė Vanda...

— Bravo! Bravo! — suspiegė mano ausyse džiugaujanti svečių balsai...

Aš svyravau. Apmečiau akimis susirinkusius. Vandos nesimatė. Mudu su Leopoldu išėjom...

VII.

Tą vakarą dvaran užklydo nelauktas svečias, elgėta. Budzinskio namų šventės proga jis lengvai įsiprašė nakvynėn. Nepaprastas tai buvo senis. Sakėsi, einąs nuo fronto; skersai ir išilgai visą Lietuvą išvaikščiojęs... Mudu su Leopoldu sekėm mažiausį lietuvių-lenkų fronto įvykį. Mus dođino mūsų jaunutės kariuomenės laimėjimai... O tuo tarpu neturėjom beveik jokių žinių.

Naktį, visiems sumigus, pasikvietėm senį į savo kambarį ir paprašėm papasakoti visa, ką jis žinojo.

— Ilgas ir skaudus mano kelias, — pradėjo senis. — Laimė kad dar užėnu gerų žmonių, kurie pavalgydina ir priglaudžia nors vienai naktelei... Šiaip, vargu bučiau pasiekęs savo gimtąją žemelę... Iš toli einu. Iš pat Rusijos gilybų — šaltojo Sibiro...

— Iš Sibiro? Sakai, iš Sibiro?... — surikau. — Seni, gal tu pažinai mano tėvą... Ar gyvas dar?... —

Mane sulaukė Leopoldas.

— Leisk, Jonai!... Tepasakojai... —

— Jonas... Tamstos vardas Jonas?... — liudnai paklausė mane senis. — Aš nebe pajėgiau atsakyti. Mano akyse atsistojo gyvas sukaustyto ir ištremiamo tėvo vaizdas... Man suspūdė gerklė...

— Pasakok, seni! Kaip sekasi mūsų jaunutei armijai?... — klausinėjo Leopoldas.

— Narsūs mūsų jaunieji karžygiai, narsūs... Pats savo akimis mačiau žiaurią kovą ties širvintais. Lenkiškai pusnuogiai, su surudijusiais ginklais, šventos tėvynės meilės vedami, išdriso stot tokion nelygion kovon... Tai perneatsargu... Dešimtis prieš vieną!... Tuo metu aš, slankiodamas pafrončiu, rinkau žinias apie priešą ir teikiau mūsų jaunutei armijai. Prieš pat mušį lenkai mane pagavo. Buvo jau mirtin pasmerkę... Stai ga, musiškiškai bailsiu siaubu atvėrė mušį ir jie... nebesuspėjo savo sprendimo įvykdyti...

— Vadinasi, musiškiškai laimėjo!?... — Taip. Laimėjo... Bet tai nepigiai jiems kainavo... Daug jaunų galvų priglaudė judodoji žemelė... Daug ašarų išlies motinos, sesutės... Bet dar daugiau kasdien atplaukia jaunų vyrų ir papildo savanorių eiles...

— O mes čia trunime!... Juk tokioj kovoju žuti — laimė!... — šaukiau aš.

— Laimė, sunai! Ji verta jusų... — pasakė senis. — Šimtai mūsų krašto sunų vis dar nepasiržta... Aš palikau frontą ir einu per šalį rinkdamas tėvynės gynėjus... Štai, skaitykite!...

Čia senis padavė atsišaukimą. Laidinosios valdžios Vilniuje...

— Bravo, Stas! — riktelėjo Adas. — mūsų legionai kas kita!... Gražus mundy-ras, kardas... Ech!... Tegu tik koks reikalas — mudu pirmieji!...

— Taip, taip. Vertėtų pamokyt neklauzadas vaikus, jog nevalia prieš motiną rankos kelt... Tau, sunau, galiu tik viena patart: niekuomet netark žodžio, nepagalvojęs pirma ar vertas jis tavo

Mus šaukė tėvynė...

Aš norėjau pult, apkabint senį ir išbučiuot kaip tikrą savo tėvą. Jis, ne kas kitas, priminė man užmirštą mano pareigą... Pareigą tėvynėi, dėl kurios šviesos kibirkštėlės mano tėvai iškentė kalėjimą ir ištremimą...

Už sienos pasigirdo žingsniai. Leopoldas skubiai išvedė senį... Aš puoliau paskui juos. Bet duryse sutikau Vandą...

VIII.

— Jonai, tu čia?

— Čia, Vanda...

— Joneli! — suriko, puolė man ant kaklo ir apkabino...

— Kas tau?...

— Ne! Ne! Neklausk... Man taip baisu šį vakarą... Nesumerkiu akių... Ten toli, rytuose, gaisras... Didelis, raudonas gaisras... Tarsi po žemėmis griaudžia...

— Tai tavo sužadėtuvių iškilnių vakaras... Jusų draugai uždegė fakelus... Platūs liepsnos liežuviai laišo paširusius lušnelių kraigus... Su motinų dejonėmis maišosi ir pinta jų džiugaujant pergalės riksmas... O aš?... Aš stoviu čia ramus ir žiuriu į savo tėviškės laidotuvių iškilmes...

— Nekalbėk taip, Joneli! — suklyko. — U-u-u... Koks bailsiai šiurpus šis vakaras!...

Ji visa drebėjo... Man buvo gaila jos. Bet aš buvau pasiržęs įveikt savo širdį...

— Nurink, miela! — tariau. — Tu turi but ram, ypač šį vakarą... Šį vakarą aš su tavimi atsisveikinu...

— Tu tiki ta komedija, vaidinama mano tėvo namuose? — paklausė.

— Aš pergerai žinau tavo širdį, kad galėčiau ja abejot, — atsakiau. — Bet mane šaukia mano pareigos. Kitos kovos manęs laukia... Ilgiau laukt butų nuodėmė... Nuodėmė prieš savo tautą, prieš tėvo šešėlį, kas valandą prisikeliantį ir mane sekiojantį...

— Tu kažką sumanei?... — Taip, miela. Aš sumaniau papildyt tėvynės gynybą eiles...

— Ne! Ne!... Tu niekur neisi!... Tu nepaliksi manęs vienos. Ypač šią valandą, kada prieš mano menkutę širdį stoja nesugriauamos bajorų tradicijos... Jei-gu nors truputį mane myli...

Jos balse drebėjo ašaros... Aš buvau bejėgis, pamestas kryžkelėj. Tarp širdies ir pareigos... Kas reikėjo rinktis?... — Ir tu dar svyruoji... Tu nežinai kas pasirinkti... — pro ašaras kalbėjo ji — O aš taip tavimi tikėjau, vyliaus... Maniau neatsiras pasaulų jėgos, kuri mus perskirtų... O-o-o, kokia aš neprotinga!...

Buvo baigta. Saitas, jungęs mano širdį ir sąžinę, truko. Aš nustojau svyravęs...

— Tiktai be sielvarto, brangioji, be ašarų! — šnabzdėjo mano lupos. — Aš pasilieku su tavimi. Savo pareigą atideu atėičiai... Gal dar suspėsiu... Eik šia, miela!... Tvirtai prispausk savo galvą prie mano krutinės... O, taip. Ir mes užmiršime viską, nebegirdėsime nieko... Niekaš nebesivaidins mūsų akyse...

IX.

Nežinau, ar ilgai tęsėsi tas svaiginantis meilės sapnas... Iš jo mus pabudino žingsniai ir balsas...

— Pasigėrėk, bajorė!... Tamstos namų garbė valkatos glėby...

Tai buvo įžeisto bajoro, sužadėtinio, balsas. Ponas Rudzinskis, rodėsi, stabo ištiktas...

— Dukrą, kuo pateisinsi šitokį savo elgesį?...

— Butinai pasiaiškino!... Kitaip, aš pareikalavsiu satisfakcijos iš jo... — reikalavo Adas.

Vanda ržosi...

— Tėve, aš myliu jį!... — tarė ji pagaliau, dar tvirtėjan apglėbdama mane. — Ir jus neprisiversite manęs atiduot savo širdies ir rankos tam, kurio aš neapkenčiu...

— Tuo prisipažinimu tiktai didini savo nusikaltimą...

— Teg... Bet tai mano širdies švenčiausias nusikaltimas... Aš nerandu reikalo teisintis... Jūs manote, aš nepajėgsiu sutraukti tų, amžiais sutrunėjusių, tradicijų pančių... O-o!... Aš dar pakankamai stipri... Dovanot moters širdį, kaip

kokį mažavertį daiktą, pirmam pasitakusiam... Cha-cha-cha!...

Jos balse skambėjo isterika... Ji visu kuru virpėjo...

— Dukra!... Matau, niekuo nepateisinsi šitokio savo pasielgimo... Tu nusikaltai mano giminės herbui. Musų pareiga tave teist...

Mano sąžinė pabudo...

— Bajore, — tariau, — prašau nieko kito nekaltinti!... Čia tik aš vienas kaltas... Aš pasinaudojau tamtos namų vaišingumu, išniekinau seną giminės garbę... Tik aš vienas galiu but kaltinamas...

Mano ranka pakilo į viršų, tarsi norėdama nuplėšt tą uždangalą dengusį mano kilmę ir giminę...

— Jūs žinote, kas aš?... — pasirįžau...

Skraistė nukrito... Aš pasijutau nuogas prieš bajoro namų herbą. Kažkokia gėda degė mano skruostuose... Aš rankomis pridengiau veidą...

Dabar jie žinojo visą teisybę... Aš buvau ištremto Sibiran knygnešio-valstiečio sunas. Mano motina buvo mirusi kalėjime...

— Dabar teiskite mane!... Teiskite pačiais žiauriausiais savo įstatymais... Aš viskam pasirįžęs!...

Budzinskis paprasė Vandos palikt mus vienus.

— Pirmiausia, tamsta nedėkingas... — išmetinėjo jis man. — Prašomas sunas, praglaudžiau tamstą savo namuose. Daviau galimybės naudotis visomis ištaigomis... Ir kuo tamsta už visa tai atsimoki?!... Ko galii iš tamtos reikalaut?... Juk neatitaisyti sumindžiotos mano namų garbės... Neatstatysi senųjų tradicijų į savo vežes... Aš galiu tik tai tamstą, kaip šunį, išvyti iš savo kiemo...

Tai buvo viskas... Mano savigarbos jausmas prabilo...

— Atleisk, bajore, aš ir nevaromas mokėsiu palikt tamtos namus!...

Duryse susiduriau su Leopoldu.

— Kur tu, drauge?... — paklausė mustebęs... — Ką visa tai reiškia, tėve?... — Tavo tėvo namuose daugiau aš nebesvečias, — tariau atsisveikindamas. — Lik sveikas, dvasios broli!... Atsisveikink nuo manęs Vandą... Aš niekuomet neužmiršiu mūsų kartu gyventų valandų...

Bet tuo dramai dar nebuvo lemta baigtis... Leopoldas, staiga suvokęs reikalą, išsitęsė, apkabino mane ir, kreipdamasis į tėvą, tarė:

— Tėve, aš, tavo sunus, prašau tave — neatimk iš manęs mano draugo ir brolio!...

— Cha-cha-cha!... — nusikvatojo Adas. — Matai, bajore, kaip giliai jis įleidęs šaknis tamtos namuose!...

Bajorui to buvo perdaug.

— Gana tos komedijos!... Tamsta supratai mane?!... — riktelėjo man piktai.

Leopoldas griebėsi paskutinės priemonės.

— Tėve!... Tu paliksi man mano draugą, arba išvarysi iš namų kartu ir mane...

Bajoras išvertė akis...

— Sunau, ar tu pagalvojai ką kalbąs?... — klausė dusliu balsu. — Ar tu žinai, ką reiškia išniekint namų tradicijos?... Tai išsižadėt giminės, tėvo, spiaut į herbą... Dar kartą klausiu tave, ar tu žinai ką kalbąs?...

Leopoldas laikėsi tvirtai.

— Tai mano širdies balsas!... — kalbėjo jis. — Žinokite, manęs jau senai nebevaržo savo amžių atgyvenamų įstatymai, tradicijos... Aš gerai žinau ką kalbąs...

— Štai senas mano giminės herbas... — tęsė bajoras, rodydamas sienoje kabantį herbą. — Nejaugi nieko jis tau nesako?!... Nejaugi nematai savo prose-nių, žiurinių iš šito herbo į pirmąjį senos giminės atskalamą?!... Sunau, sunau!...

— Tai seni, surudiję giminių staba!... Greitai neliks jų nė pėdsako... Jų vietoje išviešpataus bendras visiems tautos herbas, prieš kurį visi jausimės lygūs broliai... Tėve, aš visa savo širdimi prisidedu prie naujojo herbo iškilimo!...

Raištis, jungęs bajoro širdį ir herbą, buvo nukirstas... Iš po nudribusių, žilų

(Užbaiga ant 7 pusl.)

LIETUVIAI AMERIKOJE

WIJKES BARRE, PA.

A. Vanagaitis ir Olšauskas

Lietuvius Auklėja Dailėje.

Turbūt mūsų miesto lietuviai nieko taip nelaukia, kaip A. Vanagaitis. Jo apsilankymas visuomet buna sekmingas ir vis daugiau žmonių lankosi su kiekvienu jo apsilankymu. Daugelis jau nuo senai laukė gegužės 18 d. Prisirinko pilnutėlė parapijos svetainė, nes klebonas Pakštis kelias sekmadienias apsilankymą garsino.

Pats koncertas buvo gana gausingas dainomis ir įvairiais komiškais dialogais. Olšauskas, kaip profesionalas toje šakoje, gražiai vaidino „grinoriaus“ rolę; dar gražiau jis dainavo ir nudavė visai natūraliai. A. Vanagaitis gražiai komiškai ir lietuviškai-istoriškai atpašako Lietuvos pavasarį, primindamas lietuvių visus patarles, etc., minėdamas kiekvieną paukę, kiekvieną gyvenelį.

A. Vanagaitis ir Olšauskas mūsų mieste jau kelintu kartu apsilanko ir vis randa ką naujo pasakyti, palinksint, o šį kartą davė gražų, ilgą ir įdomų programą, tai dar kaip niekad. Šiuo programą lietuvių dailės ištroškusi siela buvo pilnų-pilniausiai pasotinta. Lietuviai yra tokių jausmų žmonės, kuriems su mažai kuom negalima pasirodyti. Reikia pasakyti, kad A. Vanagaitis ir Olšauskas yra tikri tėvynainiai, nes savo visą laiką ir tuos centus ką iš lietuvių gauna lietuviams pasišvenčia ir ne už didelį atlyginimą. Jei jie nueitų pas svetimtaučius, tai imtų didelius pinigų. Bet jie, matyt, su lietuviu susirišę ir susigyvenę,

todel jiems viską ir atiduoda.

Šis koncertas buvo pirmos klasės iš dailės atžvilgio. Laikė koncerto A. Vanagaitis atidengė paslaptį, parodydamas, kaip brangios yra lietuvių dainos, kaip sakant pilkosios liaudies kuryba, kad net vokiečiai, būdami augštai pakilę kulturoje, lietuvių dainų melodijas pasiėmė ir jas savais žodžiais sukompanavo. Iš vokiečių tas melodijas pasiėmė angliai, iš anglų — amerikoniai, etc.

Be A. Vanagaitis ir Olšausko dainavo ir vietiniai jaunuliai-jaunuolės: mokytoja Stačkaitė ir dar dvi merginos, kelias daineles padainavo. Vietinis parapijos choras baigė koncertą liaudies dainelėmis.

Smagu matyti, kad Amerikoje augęs jaunimas ima dalyvauti šiuose parengimuose.

K. Demikis.

SO. JAMESPORT, L. I.

Iš Long Island Lietuvių Prekybos Buto Bankieto.

Kaip jau minėjau „Tėvynės“ vietinėse žiniuose, geg. 25 d., Jono Treigio viešbuty neseniai susiorganizavęs Suffolk County Lietuvių Prekybos Butas rengė bankietą. Buvo tai pirmas šios organizacijos parengimas ir bene pirmas svarbesnis šios lietuvių kolonijos pasirodymas. Parengimas buvo smagus ir pažymėtinas dar tuo, kad šia programa minėta ir L. D. K. Vytauto 500 m. mirties sukaktuvės.

Bankietas prasidėjo apie 7 val. vakare. Svečiams susėdus prie skaniais valgiais apkrautų stalų, pasigirsta Amerikos himno melodija. Visi svečiai susitaja ir dainuoja. Po to groja-

ma ir dainuojama Lietuvos himnas. Bedainuojant Amerikos himną, puošniojo kambario angoje pasirodo panelės „Lietuva“ ir „Amerika“, pasipušiosios savo šalių vėliavomis ir Lietuva rutų vainikėliu, o Amerika aukso vainiku. „Lietuva“ impersonavo ponis S. Augunienė, o „Amerika“ — ponis Šimkienė. Sugiedojus himnus, „Amerika“ ir „Lietuva“ sėda prie didžiojo stalo galų, tuo labi papuošia visš kambarį, ir prasideda vakarienė.

Baigiant vakarienę, p. A. Lapė, SLA. 333 kp. narys ir Stony Brook'o restorano savininkas, atidaro vakarą, keliais žodžiais nupiešia jo tikslą ir toastmasteriu persto p. J. Spurgą, Long Islando veteraną bizonierių. P-as Spurgą, bendrais ruožais, papasakoja apie šios salos lietuvių buitį ir apie naujai susitvėrusį Lietuvių Prekybos Butą. Vėliau p. Spurgą persto pakalbėti p. A. Auguną, SLA. 333 kp. pirmininką, žinomą nejudomosios nuosavybės pardavėją. P-as Augunas kalba kiek plačiau. Jis papasakoja kad Longs Islande vis daugiau ir daugiau lietuvių apsigyvena, ypač vis daugiau bizonierių randasi. Jis tiki, kad lietuvių turėsią Long Island užvaldyt biznio srity ir už kokių 10-15 metų čia lietuvių bizonierių galės būti daugiau, negu Brooklyn'e ar New York'e dabar yra. Jau ir dabar čia randasi apie 34 lietuvių bizonieriai. Lietuviai čia gi spiečiasi delto, kad yra didelės biznio srity progos; kožnas bizonierius, kuris tik stengiasi, tai ir užsigyvena ir geriau užsigyvena, negu kur kitur galėtų užsigyvent.

Rengėjai pasakojo, kad bankiete dalyvavo apie 65 ypatos. Dalyviai buvo iš Long Island, Brooklyn, Bronx ir kitur. Kiek teko nugirst — visi svečiai parengimu pilniausiai patenkinti. Prekybos Butui už parengimą šio bankieto priklausė didelė garbė ir padėka. Svetelius jie vaišino taip, kad vargiai kuriam lietuvių bankiete pavaišinama. Šiuo parengimu taip gi sudaryta bendresnis ryšys tarp Long Islando lietuvių ir bizonierių. Šiuo pasirodyta, kad Long Islandas išties gerai gyvuoja.

Čia reiktų žodelis-kitas tarti ir apie Long Islando lietuvių bei jų bendrą darbuotę. Bizonieriams čia, man rodos, sekasi. Ypač tiems, kurie jau yra buvę kokiame nors biznio šakoje didmiesty. Aš žinau keletą bizonierių, kurie, galima sakyti, pradėjo „iš nieko“, bet kelis metus pagyvenę Long Islande, jau gerokai stovi. Žymesniais gi bizonieriais bus šie: viešbučio savininkas Jonas Treigis (So. Jamesporte), departamentinės krautuvės savininkas Jonas Spurga (Port Jefferson'e), nejudomos nuosavybės pardavėjas A. Augunas (St. James'e), valgyklos savininkas A. Lapė (Stony Brook'e), neseniai užsidėjęs biznį SLA. Pildomosios Tarybos narys J. M. Danielius (Huntington Station'e) ir keletas kitų.

Kaslink biznio pasisekimo pas Long Islando bizonierius dabar yra įsigyvenusi net priežodė: „Jei Brooklyn'e biznį nesi-seka, tai važiuok į Long Island, o čia tau pasiseks“. Kiek ta priežodė yra teisinga — nežinau, bet jei patys bizonieriai taip kalba, tai matomai jie žino ką kalba.

Šios „ilgosios salos“ lietuvių, išties, yra pavyzdingi. Jie ne vien taip jau labai į biznį „įsidelbę“. Long Islando lietuvių yra ir partiotingi ir darbštūs visuomeniniuose darbuose. Kiek pamenu, jie yra surengę ne vieną gražių lietuviškų, kartais net patriotinių vakarėlių; jie dalyvauja politikoje; kiek galint laikosi lietuviybės ir organizavimų žvilgsniu taip gi nuo didmiesčio nepasilieka. Čia yra pašėpinių draugijų, politinis klubas, dabar Prekybos Butas ir net keturios SLA. kuopos. Tai jau daug reiškia. Puseitina išsklaidytiems po visą salą lietuviams turėt tokį prisirišimą prie savo žmonių, kilmės ir organizacijų parodo, kad pas juos yra gamtinais gerų norų ir energijos. Linkėtina tad Long Islando lietuviams — kaip biznį, taip ir visuomeniniuose darbuose — kogeriansių laimijų.

Man Long Islandas ir gi pa-

partinių įsitikinimų, delei nekurių lietuvių „perdidelio darbininkiškumo“ lietuvių bizonieriai neigiami, o tuo pačiu laiku sve-timtaučiai remiami. Taip nerūstytų but. Reiktų vaduotis obalsiu: „Savas pas savą.“ Tik tokiu būdu veikiant lietuvių kiltų ir biznį butų pasekmingi.

Trumpesnes, bet reikšmingas kalbas pasakė šie pokilio dalyviai: Dr. A. Petrika, DeKenipp, K. Kraučionas, J. Tamkus, J. G. Jokubaitis, P. Bajoras, A. Šrupskis, J. Beržietis, A. Kasmočius ir viešbučio savininkas p. J. Treigis.

Visi kalbėtojai išsireiškė apie Long Islando lietuvių gyvenimą ir linkėjo kaip jiems, taip ir naujai susiorganizavusiam Prekybos Butui geriausių pasekmių.

Vakarėlių pagražino sesutės panelės Julė ir Genovaitė Spurgutės, kurios vienu atvėju pagrojo (pianu ir smuiku) gražių muzikos gabalėlių, o kitu atvėju padainavo porą (lietuvišką ir anglišką) dainelių. Po vakarienės ir kalbų sekė šokiai, kuriems ir gi p-lės Spurgutės smagiai pagrojo.

Rengėjai pasakojo, kad bankiete dalyvavo apie 65 ypatos. Dalyviai buvo iš Long Island, Brooklyn, Bronx ir kitur. Kiek teko nugirst — visi svečiai parengimu pilniausiai patenkinti. Prekybos Butui už parengimą šio bankieto priklausė didelė garbė ir padėka. Svetelius jie vaišino taip, kad vargiai kuriam lietuvių bankiete pavaišinama. Šiuo parengimu taip gi sudaryta bendresnis ryšys tarp Long Islando lietuvių ir bizonierių. Šiuo pasirodyta, kad Long Islandas išties gerai gyvuoja.

Čia reiktų žodelis-kitas tarti ir apie Long Islando lietuvių bei jų bendrą darbuotę. Bizonieriams čia, man rodos, sekasi. Ypač tiems, kurie jau yra buvę kokiame nors biznio šakoje didmiesty. Aš žinau keletą bizonierių, kurie, galima sakyti, pradėjo „iš nieko“, bet kelis metus pagyvenę Long Islande, jau gerokai stovi. Žymesniais gi bizonieriais bus šie: viešbučio savininkas Jonas Treigis (So. Jamesporte), departamentinės krautuvės savininkas Jonas Spurga (Port Jefferson'e), nejudomos nuosavybės pardavėjas A. Augunas (St. James'e), valgyklos savininkas A. Lapė (Stony Brook'e), neseniai užsidėjęs biznį SLA. Pildomosios Tarybos narys J. M. Danielius (Huntington Station'e) ir keletas kitų.

Kaslink biznio pasisekimo pas Long Islando bizonierius dabar yra įsigyvenusi net priežodė: „Jei Brooklyn'e biznį nesi-seka, tai važiuok į Long Island, o čia tau pasiseks“. Kiek ta priežodė yra teisinga — nežinau, bet jei patys bizonieriai taip kalba, tai matomai jie žino ką kalba.

Man Long Islandas ir gi pa-

tinka. Šventadieniais smagu į šią „ilgąją salą“ išvažiuoti ir tyru oru pakvėpuot. Ypatingai gi smagu, kuomet ten randi savo tautiečių-lietuvių ir visokeriojo pas juos patarnavimo. Tiems, kurie ieško ramaus gyvenimo, geriems bizniam viety — lai pasižvalgo Long Islande.

Ypač tai padaryt gera dabar, kuomet susitvėrė Lietuvių Prekybos Butas, kurio tikslu yra patarnaut savo viengėnčiams.

Rep.

DONORA, PA.

Darbai.

Pas mus darbai eina gana gerai, bet bedarbių vis dar matosi. Senus darbininkus čia visokiais budais išnaudoja; kur pirmo dirbo du, tai dabar jų vietoje vienas turi tą patį darbą atlikti. Naujų darbininkų čia visai mažai, todėl ima mokyti darbo. Šitai esant, žinoma, ir iš kitur atvykę čia darbo gali gauti.

Koresp. STAMFORD, CONN.

Šis-Tas:

Pas mus, kaip girdėtis, darbai eina nepergeriausiai. Nekuri darbininkai dirba tik po 2-3 dienas savaitėje. Pavasaris, su savo visais gražumais, jau čia. Sulaukus šio smaugaus ir malonaus metų sezono, tikėjomės, kad darbų ir daugiau susilauksime. Bet taip nėra.

Nepasait bet gi, žmonės juda-kruta, kiek aplinkybės leidžia: rengia balius, šokių ir kitokių parengimus. Neseniai S. L. A. 168 kp., turėjo balių. Parengimas pavyko puikiai. Žmonės pasilinksmino smagiai ir kuopai pelno kiek liko. Reikia pasakyti, kad mūsų kuopa yra padariusi gražų nutarimą: veikt išvieno su artimų kolonijų S. L. A. kuopomis, iš ko buna geros pasekmės kaip vieniems, taip ir kitiems. Minimame mūsų kuopos parengime gražus S. L. A. narių burys lankėsi iš Port Chester, White Plains ir kt. Mes gi, atsiilygindami jų mandagumui, nuvykom į jų parengimus. Ir gražūs įspūdis išsidarė kaip pas mus, taip ir pas juos: vieni kitus, vadinasi, kiek galėdami parėmėm ir visi turėjome iš parengimų pasekmes.

Gera būtų, kad ir ateity tokį draugišką ryšį tarp šios apylinkės SLA. kuopų palaikius. Taip esant, tikrai praktikuotume frateralizmo idėją. Prie gerų norų, šitai bus galima išlaikyti. Taip bent aš jaučiu savo širdy.

J. Šiugžda, SLA. 168 Kp. Koresp.

SERNO FONDO AUKOS 4 MĖNESIŲ, Sausio, Vasario, Kovo ir Balandžio, 1930 m.

Iš Chicago, Ill.	\$20.00
Serno buvęs draugas	5.00
P. Dailinas	2.00
T. Gustas	1.00
J. Janulionis	1.00
Iš Cicero, Ill.	10.00
Draugystės Lietuvių Kareivių	10.00
Iš Milwaukee, Wis.	6.70
SLA. 10-tas Apskritys (Suvažiavimo delegatų aukos)	6.70
Iš Minersville, Pa.	1.15
SLA. 13 kuopa	1.15
Aukos per SLA. išdininę, K. P. Gugi, SLA. 297 kuopa	2.50
Iš Easthampton, Mass.	1.00
SLA. 312 kuopa	1.00
Pranė Mikailienė	.50
A. J. Navickas	.50
Bladas Kaspavičius	.50
Kastantas Sadonis	.50
Smulkųjų aukų	.56
Iš Nanticoke, Pa.	5.00
SLA. 12 kuopa	5.00
Iš Wilkes Barre, Pa.	5.00
SLA. 35 kuopa	5.00
Iš Terryville, Conn.	10.00
SLA. 325 kuopa	10.00
Iš New Britain, Conn.	25.00
SLA. 4-tas Apskritys	25.00
Iš Serno Komiteto rengto vakaro kovo 9 d., 1930 m.	

„Užburti Turta“ liko pelno ..	65.00
Viso įplaukų per keturis mėnesius 1930 m. viso	\$161.91
Pabaigoj 1929 m. viso įplaukų buvo	2,397.61
Pridėjus šias įplaukas, dabar fonde yra	2,559.52
Serno paminklas su lotu kainuoja	\$3,800.00
Dabar trūksta dar	\$645.00

Išmokėta: Kontraktoriui \$1,850.00 Už nupiešimą paminklo artistui P. B. Bačiui 150.00 Už Serno paveikslą, skulpturoje, padarymą, P. Ylekiui 200.00 Perkėlimas Serno kuno kapynėms užm. 35.00 Už nuliejimą Serno paveikslu Crane Co. 23.25 Gauta veltui lotas iš kapynių savininkų vertės 600.00 Iš sumos \$3,800.00 jau yra visiems apmokėta. Trūksta dar kontraktoriui \$654.00.

Visiems aukotojams tariame didelį ačiū. Bet šiuo Serno Komitetas savo darbo dar nebaigia, ir kreipiasi prie jus, brangūs tautiečiai, aukų užbaigimui šio garbingo darbo. Šio darbo gi užbaigimui, kaip matote, mažai pinigų tetrūksta. Todel šita suma plačiai visuomenei yra gana mažiutis dalykas ir jei visi išvieno dirbtume, tai tuos kelis šimtus dolerių kaip matant sukeltume.

Yra dar tokių žmonių, kurie nė cento nėra davę, o kalba, kad komitetas už paminklą perdaug mokėjo ir net permokėjo. Tokiems broliams turiu pasakyti tik ačiū. Kalbėkite, vyrai, kiek norite. Serno komitetas rado visus kontraktorius Chicagoje ir jos apylinkėje, bet tokio, kuris galėtų tokį paminklą ir už mažesnę pinigų sumą pastatyti, nerado. Radome net tokį kontraktorių, kuris drįso paduoti kainą \$15,000.00 ir mažiausia reikalavo \$5,000.00. Tik ačiū p. A. Tamkevičiui mes gavome paminklą už \$2,495.00 iš tos kompanijos, kuriai minimas asmuo agentauja. Ir, žinoma, jei tas paminklas but pasirinktas kaip kataloge nurodoma, tai jis būtų nušluotas su mašina ir daug mažesnis, bet kada jis yra iš geriausio granito ir rankų darbo, tai kalbata tą, ką mūsų seneliai kalbėdavo.

Broliai ir sesutės! Paaokokite šiam svarbiam reikalui kas kiek galėdami. Jau nedaug tereikia, o lietuviškų gerų širdžių mūsų viengėnčių tarpe dar daug randasi. Padėkite, tad šį brangų darbą užbaigt.

Stasys K. Grišius, 6228 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill.

Tel. Empire 7965
Dr. F. MATULAITIS
32a Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Dr. J. Landžius
(SEYMOUR)
51 Providence Street,
WORCESTER, MASS.
Val. 9-9 Tel. Park 5827

Reumatizmas Sausgale
Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sangle Kaulų Gėlimu, arba Mėlungiu — raumenų sukumu, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai net patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND
mostis lengvai prašalina virminėtas ligas, mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.
Dukart tvirtesnis 75c.
Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydymas, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3559 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

5 DIENOS ANT VANDENYNO
PER CHERBOURG — 6 PER BREMEN
kelianjant iš Lietuvos ir į LIETUVĄ
greičiausiai garlaiviais
BREMEN
IR
EUROPA
arba populiariu ekspre-siniu garlaiviu
COLUMBUS
Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 B'way, New York

EKSPRESINĖ KELIONĖ Į EUROPA
PER HAMBURGĄ MUSŲ MODERNINIAIS LAIVAIS
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK
Išvažiuoja reguliariai kas savaitę, prieinamos kainos. Tiesioginiai gelžkėliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukiamai mūsų populiariai kambariniais laivais:
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND
Del informacijų kreipkitės į lokalinius agentus mūsų
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 Broadway + + + New York

Ypatingai Vadovaujama Didelė Ekskursija
LIETUVA
PRISIDĖKIT PRIE EKSKURSANTŲ kurie dalyvavs minėjime 500 metų mirties sukaktvių
D. L. K. VYTAUTO
Išplaukiant
HOLLAND AMERICA LINJOS
vėliavinu laivu
STATENDAM
iš New Yorko
RUGPIUCIO 16
Nužeminta laivakortų kaina į abu galus. Puiki kelionė ir malonus patarnavimas. Tiesioginis gelžkėlių susisiekimas į Klaipėdą per Rotterdamą.
Informacijų atskliauskit pas Amerikos Lietuvių Laivakortčių Agentų Asociacijos narius.
MISS J. LEONAITĖ, „Amerikos Lietuvio“ Ag., 14 Vernon St., Worcester, Mass.
J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
„VIENYBĖ“, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., Waterbury, Conn.
A. S. TREČIOKAS, 197 Adams St., Newark, N. J.
J. SEKYS, 226 Park St., Hartford, Conn.
„NAUJIENOS“, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VELECKIS, 502 South Ave., Bridgeport, Conn.
P. BALTUTIS, 327 S. Halsted St., Chicago, Ill.
„DIRVA“, 680 Superior Ave., Cleveland, Ohio
K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty St., Ansonia, Conn.
K. VAIŠNORA, Franklin Savings & Trust Co., Pittsburgh, Pa.
J. J. URBSZO, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
P. MOLIS, 1730 — 24th St., Detroit, Mich.
J. G. BOGDEN, 322 West Long St., DuBois, Pa.
J. ZOLP, 4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.
V. M. STULPINAS, 325 S. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VARAŠIUS, S. 12 & Carson St., Pittsburgh, Pa.
„TARPININKO“ Agentūra, A. Kupstas, 322 W. Broadway, So. Boston, Mass.
MISS J. RODIS (Raukytė), 50 Sterling St., Worcester, Mass.
N. GENDROLIUS, 395 Broadway, S. Boston, Mass.
J. KAŽEMĖKAS, 793-797 Bank St., Waterbury, Conn.
P. BARTKEVIČIUS, 678 N. Main St., Montello, Mass.
K. SIDABRAS, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.
J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co., 2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
MATAS BIEKSA, „Sandaros“ Ag. vedėjas, 373 Kensington Ave., Roseland, Chicago, Ill.

Širdis ir Herbas

(Tąsa nuo 6 pusl.)

antakių į mus žiūrėjo piktos, skausmu žėrinčios senio akys.
Jis išrėkė:
— Eikite!... Ir tegu jusy koja neperžengia daugiau mano namų slenkščio!...
Paskui sudejavo: — a-a-a!...
— Leopoldai, ką tu padarei?! — šnabzdėjo mano lupos...
— Eime! — tarė šis. — Mus pri-glaus antroji mūsų motina — tėvynė!...
Ore lijo... Ore kaukė vėjas, duko audra... Žaibai raižė juodą dangų... Toli, rytuose, liepsnojo pašvaisstės, gaudė karo orkestrai...
Mudu išėjom...

X.

Fronte ėjo karas... Siaubus, nepriso-tinamas, visa naikinantis... Žengė jis tėviškės laukais, pakluonėmis, per lavonų kruvas... Žengė su muzika, koja į taktą, tarytum didelis iškilmingas paradas...

Po paskutinės aršios kovos, išstumę priešą iš senųjų pozicijų, mudu su Leopoldu išėjomės... Reikėjo papildyt gerokai mušio išretintos karių eilės ir pasirošū lemiamai kovai... Priešas traukė-si...
Kada mudviejų būriai buvo jau pa-ruošti ir kuopa rengėsi žygiui, gavome netikėtą įsakymą, sugriovusį visus mūsų planus...
Įsakymas aiškiai sakė: „sustabdyt puolimą, atitraukt kariuomenę nuo fronto...“
Karas buvo baigtas. Suvalkuose pa-sirašyta sutartis...
— Pagaliau!... — Aš džiaugias... —
Baigėsi lušnų pakraigėse siautosios karo vėtros... Lietuviai, išlindę iš apkaso, lais-vai galės džiaugtis savo tėviškės dangu-mi, saule; brandinti jos kaitroje savo sunkaus darbo vaisius... Pagaliau!...
Leopoldas nerimo... Jis kažką nujau-tė...
— Dieve duok but man klaidingu pranašų, — kalbėjo jis. — Ši taika — tai tik pasirošimas naujiems kruviniems žy-giams!... Nejam nepakankamai istorija ro-do jų klastingų sutarčių, vylčių?!... Pri-simink: — Vytauto karuna, Liublino unija, 1863-ji metai!...

XI.

Miršančio draugo prašymas pri-vertė mane dar kartą peržengt uždraus-tų bajoro namų slenkštį.
Širdies triumfo valanda išmūšė... Herbas baigė savo dienas bajoro dvare...

Šiandien, kada mūsų širdies žaizdos jau užgijusios, mes pasididžinodami mi-nime tą skaudžią bajoro namų istoriją...
Kiekvieną kartą, mudviem su Vanda prisiminus praeitį, senasis bajoras pake-lia galvą ir ilgai, ilgai žiūri į kabantį sienoje naują, bendrą visiems tautos her-bą... O jo akyse, po nudribusiais, žilais antakiais, sužvilga ašaros... Nebegrįžu-sio nunaus-atskaluno ilgėsio ašaros...

Bet įsakymas kariui — šventas da-lykas... Męs turėjome klausyti...
Nespėjome nuimt sargybą ir nu-ginkluot kariuomenę, staiga pasigirdo atakuojančių riksmas, šuviai...
— Užpuolimas!... — smilktelėjo šir-dy...
Puoliau įsitikint... Nebereikėjo... Prieš mane stovėjo Adas šukšta, legio-nininko uniformoj...
— E-h-e!... Patekai sykį į mano ran-kas, paukšteli iš pono Budzinskio dravo...
Atsiskaitysime dabar! — griebėsi gink-lo...
— Be ginklų!... Taika!... — suriko Leopoldas, atsistodamas tarpan.
— Che-che-che, taika! — nusikva-tojo Adas. — Jus, matyt, dar nežinote, kad taikos metas — geriausias kovos me-tas...
Trinktelėjo šuviai...
Išsisklaidžius dumams, pamačiau kritusį legionininką ir pasvirusį mirtinai sužeistą Leopoldą...
Aplinkui tratėjo šautuvai, kvatojo kulkosvydžiai, klykė granatos... Liepsna veržėsi į vidų — degėme...
— Leopoldai! — surikau. — Tu kri-tai už mane!... Leisk, aš nors tave iš čia išnešiu...
— Palik mane mano širdies liepsno-se!... Neliesk!... — šnabzdėjo miršančio lupos. — Drauge, aš norėjau tavęs tik-tai paprašyt: nueik į dvarą, pas mano tėvą. Išmelsk jo palaiminimo ir pasakyk, kad aš jau...

Šiandien, kada mūsų širdies žaizdos jau užgijusios, mes pasididžinodami mi-nime tą skaudžią bajoro namų istoriją...
Kiekvieną kartą, mudviem su Vanda prisiminus praeitį, senasis bajoras pake-lia galvą ir ilgai, ilgai žiūri į kabantį sienoje naują, bendrą visiems tautos her-bą... O jo akyse, po nudribusiais, žilais antakiais, sužvilga ašaros... Nebegrįžu-sio nunaus-atskaluno ilgėsio ašaros...

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

Man Long Islandas ir gi pa-

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Birželio 6 d. vakare, SLA. Centro Raštinėje, įvyko SLA. 126 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, tai ir narių atsilankė skaitlingai. Mat negalint vykti Seiman dviem kuopos teisėtai išrinktiems balandžio mėnesio susirinkime delegatams: A. B. Strimaičiui ir J. Varnui, veikė šiame susirinkime išrinkti kitu du delegatų į jų vietą. Delegatais išrinkti: Klanauskas ir Karsokas.

Apkalbėjus ir išsprendus kitus reikalus, susirinkimas užsibaigė 10:30 val. vakare. Susirinkimas buvo gyvas, rimtas ir draugingas.

Kuopos Narys.

NEWYORKIECIAI IŠVYKO SEIMAN.

Šeštadienį, birželio 14 dieną išvyko Chicago į 36-tą SLA. Seimą SLA. Sekretorė p-lė P. Jurgelūtė.

Nuo SLA. 126 kuopos delegatai išvyko šie: „Tėvynės“ redaktorius p. S. E. Vitaitis, kp. sekr. p-lė M. Draugelūtė, kp. ižd. p-lė M. Aušriūtė, p-nia Z. Vitaitienė, F. Simanas, P. Bukšnaitis, K. Klanauskas ir K. Karsokas.

Taip gi išvyko Seiman SLA. 355 kuopos delegatas P. Bajoras ir 373 kuopos delegatas Dr. M. J. Vinikas.

PONAI STRIMAICIAI IŠVYKO LIETUVON.

Birželio 11 dieną, laivu Leviathan išvyko Lietuvon p-nai Strimaičiai. P-as A. B. Strimaitis yra gerai žinomas Amerikos lietuviams kaip nenulstantis visuomenės darbuotojas ir nuolatinis „Tėvynės“ bendradarbis. Prieplaukoje susirinko didelis būrys draugų ir pažįstamų atsiveikint p-nus Strimaičius ir palinkė jiems laimingos kelionės ir linksmi praleist atostogas Lietuvoje. P-nai Strimaičiai mano prabūt Lietuvoje apie tris ar keturis mėnesius.

P-nas Strimaitis yra įgaliotas „Tėvynės“ korespondentas Lietuvoje. Taigi mes linkime „Tėvynės“ nuolatiniam bendradarbiui, visuomenės darbuotojui ir įgaliotam korespondentui Lietuvoje laimingos kelionės, linksmų atostogų Lietuvoje ir laimingo sugrįžimo, o podraug lauksime nuo p. Strimaičio naujų žinių iš Lietuvos.

IS EKONOMENĖS KONFERENCIJOS.

Birželio 10 ir 11 dienomis Lietuvos Generalinio Konsulato kambariuose, 15 Park Row, New York, įvyko Pirmoji Ekonominė Konferencija. Konferencijoje dalyvavo 48 atstovai iš įvairių Amerikos miestų. Jų tarpe buvo Mažosios Lietuvos darbuotojas p. Martynas Jankus, Lietuvos Konsulatas Chicagoje p. Kalvaitis ir daug kitų žymių asmenų.

Konferenciją pradėjo Generalinis Konsulas p. Žadeikis, pasakydamas konferencijai atatinamą prakalbą ir pakvietė p. Martyną Jankų, kaip amžium seniausią, vadovaut konferencijai iki prezidiumas bus išrinktas. P-nui Jankui pirmininkaujant, prezidiumas išrinkta sekami asmenys: pirm. Dr. M. J. Vinikas, pirmu vice pirmininku Martynas Jankus, antruoju vice pirm. J. P. Varkala, sekretoriais A. Kalvaitis ir A. D. Kaulakis.

Išanksto buvo sudarytas darbų planas raštu, tai darbai vyko gana nuosekliai ir tvarkingai.

Po apkalbėjimui išrinktas bendras Ekonominis Centras, kurį sudaro sekami asmenys: J. P.

Varkala, K. J. Vaišnora, Dr. P. Puskunigis, M. V. Janušaitis, adv. R. J. Jurevičius ir A. S. Trečiokas.

Ekonominė Konferencija baigėsi birželio 11 dieną, 7 val. vakare, Governor Clinton viešbuty.

Abelnai konferencija buvo rimta ir į kiekvieną klausimą atstovai kreipė rimtos domės.

Koresp.

PRANESIMAI IS AMERIKOS LIETUVIŲ OFICIALĖS EKSKURSIJOS.

Oficialės Amerikos lietuvių D. L. K. Vytauto Didžiojo metų atminčiai surengtos bendrai L. L. A. A. ir Vytauto Komiteto Ekskursijos kelevių pranešimai jau gauti ir jau iš visų jų pranešimų yra galima spręsti, kad minima Ekskursija yra pilnai pavykusi. Laiškai rašyti gegužės 31 d. iš vandenyno su pranešimais, kad viskas gerai ir niekas neserga, išskirt tik tuos, kurie išvažiavo sirgdami.

Vienas lietuvis iš Cleveland'o ligonis mirė pirmomis kelionės dienomis ir jo kunas nuvežtas į Lietuvą palaidot. Kiti 325 keleviai yra patenkinti. Ekskursijai vadovauja: kun. Cybešnis, S. F. Gudas ir E. M. Trečiokienė.

Minimos ekskursijos keleviai neturėdami progos dalyvaut Dainos šventės iškilmėse birželio 1 d., 1930 m., New Yorke, surengė Dainos šventę (koncertą) laive „Oscar II“ birželio 1 dieną.

L. L. A. A. surengta ekskursija laivu „Cleveland“, kuris išplaukė birželio 7 d. ir kuriuo mi išvažiavo apie 50 lietuvių kelevių, tarp kurių važiuoja p. Juozas Garalis, kuris važiuoja kiekvienais metais į Lietuvą ir visuomet skirtingais laivais, praneša, kad šiuo mi laivu keleviai yra labai patenkinti.

P-nas A. B. Strimaitis praneša iš laivo „Leviathan“, kuriuo mi išvažiavo birželio 11 d. su apie 75 lietuviams keleviais, kaip palydovas L. L. A. A. surengtos ekskursijos. Jis sako, kad visi keleviai tvarkingai yra prirengti ir viskuo patenkinti.

T. S. Trečiokas.

P-LĖ BAGUZIUTĖ RASO IS LIETUVOS.

Šį pavasarį išvykus su savo drauge aplankyti Lietuvą Brooklyn lietuvių dainininkė p-lė Baguziūtė šiomis dienomis pranešė savo pradinius išpučius iš Lietuvos. Tarpe kitko ji trumpai rašo:

„Sveikiname visus! Tai viešime Kaune. Daug Amerikos lietuvių čionai sutikome. Kauno Opera labai puiki. Aplankėme daugelį įdomių vietų. Šiandien gegužės 27 d. ir į kelias dienas išvykstame į Paryžių. Norėčiau ką pasakyti apie Lietuvos artistus ir dainininkus, bet laikas neleidžia. Stebėtina! puikios meno jėgos Kaune, ypatin-gai artistas-dainininkas Kipras Petrauskas yra žavėtina meno žvaigždė. Matėme jį keturiose operose: „Lohengrin“, „Carmen“, „Aida“ ir „Pykų Dama“. Vaidina ir dainuoja p. Petrauskas puikiai.“

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Praeitą savaitę „Tėvynės“ redakciją bei SLA. Centrą aplankė gana žymus skaičius svečių.

Trečiadienį, birželio 11 dieną lankėsi advokatas Charles J. Kalinauskas iš Boston, Mass. Gerb. svečias lankėsi New York'e savo profesijos reikalais, tai prie tos progos aplankė ir mūsų organizacijos Centrą. Su juo kartu lankėsi ir kitas bosto-

nietis, medicinos studentas Antanas Gvazdikas.

Ketvirtadienį pas mus lankėsi Lietuvos Ministeris p. B. K. Balutis. Ponas Ministeris buvo atvykęs į Ekonominę Konferenciją, atlikinėjo kitus su tarnyba susijusius reikalus, tai prie progos ir mus aplankė.

Tą pat ketvirtadienį buvo užėję chigagiečiai: A. D. Kaulakis, J. J. Bagdonas ir J. P. Varkala. Du pirmieji atostogaudami automobiliu važinėja po rytines valstijas, dalyvavo Lietuvių Ekonominėje Konferencijoje ir butina pareiga laikė aplankyti Šarkio-Schmelingo kumštynes. Pas mus užėję gerbiama chigagiečiai pasakojo, kad Chicago SLA. delegatų laukia prisirengus ir visi bus ten priimti širdingai. Penktadienį Kaulakis su Bagdonu apėjo New Yorką, kada dar vieną-kitą vietą aplankyti ir apie vidury savaitės jau but Chicagoje, nes begaliniai domisi SLA. Seimo eiga.

P-as Varkala gi su visa šeima birželio 12 d. laivu Paris išvyko Lietuvos aplankyti. Laimingos kelionės ten ir atgal.

Dalyvavę Lietuvių Ekonominėje Konferencijoje mus taip gi aplankė ir pittsburghiečiai: pp. P. Pivorunas, žinomas biznieri-rius ir p. Marčiūlonis, graborius. Jie ketvirtadienio vakare ir gi buvo į Šarkio-Schmelingo kumštynes nuėję. Tą patį vakarą pittsburghiečiai išvyko atgal, nes netrukus vyks į S. L. A. Seimą Chicagoje.

Lankėsi taip gi ponis Staniulienė iš Chicago. Ponia Staniulienė yra motina visiems amerikiečiams gerai žinomos dainininkės ponios Čerienės-Staniulienės. Birželio 12 d. laivu Paris ponia Staniulienė išvyko Lietuvon nuolatiniam apsigyvenimui.

Praeitą pirmadienį, birželio 16 dieną lankėsi pp. P. Pikšris ir J. Juzėnas iš Pittsburgh, Pa. Gerb. svečiai vyks į Lietuvon, tai atvykę New Yorkan aplankė ir savo organizacijos Centrą. P-nas Juzėnas vyksta Lietuvon pastoviam apsigyvenimui, o p. Pikšris atostogų praleidimui. Linkime gerb. svečiams laimingos kelionės ir gerų laikų Lietuvoje.

MIRĖ ANTANAS MAČYS.

Birželio 13 dienos ryte pasimirė brooklynietis Antanas Mačys. Velionis buvo gerai žinomas kaip biznieriis ir geras lietuvis. Mirė visi staigiai ir netikėtai — širdies liga. Gult velionis nuėjęs apie 2 val. ryte, o 3-čią valandą jau buvo su šiuo pasauliu amžinai atsiskyres. Prieš tai neteko girdėt, kad velionis but sirgęs ar negaliojęs; visuomet jis išrodė gerai ir sveikai.

Velionis dideliame nuliudime paliko savo žmoną, kudičį, bro-lių Pijų šiame krašte ir daug giminių Lietuvoje.

A. a. Antanas Mačys palaidotas kilniai. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, ypač daug biznierių. Laidotuvėmis rūpinosi graborius J. Garšva.

Lai buna jam lengva šios šalies šaltoji žemelė.

Draugas.

LIETUVOS GELEZINKELIŲ TVARKARASTIS.

Pagaliau Lietuvos geležinkelio valdyba išleido taip aiškų ir tvarkingą tvarkaraštį, kad drąsiai gali pasididžiuoti net prieš Amerikos tvarkaraščius. Jame kiekvienam traukiniui duodama atskira lentelė, kurioje žymimas ne tik atėjimo ir išėjimo laikas, stočių vardai bei kelio tolis, bet taip gi atstumas tarp stočių, keliavimo laikas nuo stoties iki stoties, stovėjimo ilgumas stotyse, ir tt. Knygelė papuošta gražiu spalvuotu Vytauto paveikslu ir chromolitografuotu žemlapiu.

P. Bukšnaitis.

VYTAUTO KOMITETO SUSIRINKIMAS.

Birželio 5 d. Kar. Angejų par. salėje įvyko Vytauto Komiteto susirinkimas. Pavišuti- niškai padarytos atskaitos, tačiau neturint dar visų sąskaitų, nebuvo galima iš įvykusios šventės atsiskaityti. Tą numatyta pabaigt sekančiam susirinkime, kuris nutarta laikyti penktadienį, birželio 13 d. toj pat salėj ir tuo pat laiku.

Be kita, išreikšta padėkos visiems šventei ruoš pasidarbuavusiems ir prisidėjusiems.

Kadangi Lietuvoje birželio 10 d. įvyksta Kaune spaudos paroda, komp. Zilevičius pranešė, pasiuntęs oro paštu spaudinių apie komiteto veikimą. Kadangi jau buvo vėlus laikas, nors dar kilo ir keletas kirrinkime, kuris nutarta laikyti klausimų, tačiau, nutarta palikt sekančiam susirinkimui. Rep.

DIDELĖ EKSKURSIJA

Į VYTAUTO ISKILMES

LIETUVOJE

Didžiuoju Ekspresiniu Cunard Linijos Garlaiviu

AQUITANIA

Išplaukiančiu iš New Yorko į Lietuvos Uostą

KLAIPĖDĄ

PER SOUTHAMPTON

Ypatiskai tvarkoma ir vadovaujama

Liepos 6-tą Dieną

Vakacinė Ekskursija Laikraščio „Vienybė“

po uždarymo mokyklų.

Pakeliui į Lietuvą Ekskursija aplankys didžiausią pasaulio miestą London, kur trečios klasės keleviams bus veltai suteikta pilnas užlaikymas ir busu pasivažinėjimui po miestą.

Visi esate širdingai kviečiami keliauti su viršmima ekskursija. Laivakortes parduoda ir dokumentus prirengia visi Cunard Linijos agentai.

CUNARD LINE,

25 BROADWAY,

NEW YORK, N. Y.

Tel. Mansfield 4759
Dr. Ed. W. ZUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1-2 p. m. ir 6-8 p. m.
Nedėlioms pagal sutartį
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisninotas Graborius ir
Balsamotojas.
Apraunda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Biznieriiai Garsinkitės „TEVYNEJE“.

LIETUVIAI! Atlankykite Savo Gimtinę Šią Vasarą Ir Dalyvaukite D.L.K. Vytauto 500 Metų Mirties Sukaktuvėse Didžiausias Laivas Paskirtas Šiais Metais Plaukti Iš New Yorko į K L A I P Ė D Ą

Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Asociacijos Ir Brooklyno Lietuvių Tautininkų Klubo

DIDELĖ EKSKURSIJA TIESIOG Į LIETUVĄ POPULIARIAM PUIKIAM MOTORINIAM LAIVE „GRIPSHOLM“

18,000 tonų reg. įtalpos, 23,600 tonų talpos (Displacement)

SWEDISH AMERICAN LINIJOS LAIVE

Išplaukia BIRŽELIO-JUNE 27 D. V. M.

Iš New Yorko TIESIOG Į KLAIPĖDĄ (Lietuvos Uostą)

(Per Gothenburgą, Svediją)

Skersai Atlantiką Šiaurės Jūrą ir Baltijos Jūrą. Tam pažiam dideliame laive, be persėdimo, visu keliu iki Klaipėdos uosto. Čia keleviai bus iškelti į krantą.

Patriarchas

Martynas Jankus.

VĖLESNI IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO:

DROTTNINGHOLM Liepos 16, Rugs. 23, Spalis 28

GRIPSHOLM Rugsėjo 9, Rugsėjo 6, Spalis 4, Lapkričio 1

KUNGSBOLM Rugsėjo 16, Rugsėjo 13, Spalis 11, Lapkr. 8

Laivakorčių Kainos Iš New Yorko (ar Bostono) į Klaipėdą:

Trečia Klasė į ten \$107, ten ir atgal \$18. Antra Klasė (Cabin)

į kiekvieną pusę \$152.50.

Pilną informacijų užsisakyti vietoms, pasams ir tt., kreipkitės

į arčiausią lietuvių agentą arba bent kurį Svedų Amerikos Linijos agentą ar bilė kurį mūsų Linijos ofisą.

SWEDISH AMERICAN LINE,

21 State Street,

New York, N. Y.

CAMEL- malonumo prižadas

JEI JUS gėrėjatės rukymu, kodėl nerukyt maloniausio cigareto, koks kada buvo išdirbtas? Camels išdirbti vien tik malonumui . . . ne kam kitam! Geriausi visų malonumo suteikiančių parinktinausi tabakai — visi švelniai malonios ypatybės, nunokusių, saulės subrendusio Turkijos ir Naminio Tabako sumaišyti čia tikroje kvepėjimo ir skonio harmonijoje.

Čia, rukydamas Camels, gaunat vieną teisingųjų malonumų. Tas visas jusų. Gėrėkitės juo!

★ PER RADIO ★

Camel Malonumo Valanda — Trečiadienio vakarais N. B. C., WJZ ir suvienytos stotys.

Pažūrėkit savo laiko sąrašą.